

DARBININKAS

LIV NR. 39 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, BIRŽELIS - JUNE 6, 1969 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Komunistai pasitraukė, Pompidou laimi Tai gal naujo gaulizmo krikšto diena

Paryžius. — Antrasis Prancūzijos prezidentinių rinkimų ratas vyksta birželio 15, bet jau visai kitose aplinkybėse. Pirmasis balsavimas parodė, kad vadinamasis centras nebuvo jau toks stiprus, kaip buvo linkstama manyti, dar blogiau išėjo su socialistais, bet imponantiškai didelį procentą (21 proc.) surinko komunistai.

Antrą kartą balsuojant tuo tarpu yra šie du kandidatai: gaulistų Pompidou ir centro Poher, tik 2 proc. gavęs daugiau balsų už komunistų Duclos. Tai gi daug netrūko, kad būtų likę persirungti gaulistas su komunistu. Tada problema būtų dar labiau supaprastėjusi.

Komunistai tuojau nutarė iš rinkimų pasitraukti ir savo nariams įsakė birželio 15 nebaluoti, nes abu kandidatai esą reakcionieriai ir kapitalizmo samdiniai. Tokia jų kalba yra seniena, nes tikroji priežastis yra visai kita.

Komunistų pasitraukimas iš

balsavimo reiškia neabejotiną Pompidou pergalę, nes be jų balsų Poheras negali laimėti. Jei visi tie, kurie balsavo už Duclos, paklaustyti įsakymo nebaluoti, tai Pompidou jau gali laimėti ir tais balsais, kuriuos surinko pirmą kartą. Duclos surinko kiek mažiau kaip penkis milijonus, bet jų tarpe yra daug nekomunistų balsų, kurie antrą kartą balsuojant pasiskirstys tarp Pompidou ir Pohero, bet ir tai negali Poherui atnešti pergalės.

Poheras yra raginamas pasitraukti iš varžybų. Jei taip atsitiktų, jo vietą užimtų Duclos. Tada Pompidou, spėjama, surinktų apie 80 proc. balsų. Poheras nenorįs trauktis todėl, kad tada komunistai, bent jau šia viena proga, taptų visos opozicinės koalicijos vadu. Jis tikisi ateity suorganizuoti trečiąją jėgą, kuri atsistotų tarp gaulistų ir komunistų. Bet kiti mato priešingai — esą daug žymių, kad Prancūzija artinasi prie dviejų partijų sistemų.

Portugalų opozicija rengias rinkimą

Lisabona. — Šį rudenį turėtų būti Portugalijos parlamento rinkimai jau bei Salazaro. Naujasis premjeras dr. Caetano yra pasakęs, kad ateis laikas pasireikšti ir politinei opozicijai, tik jokiū būdu ne komunistų partijai.

Niekas dar nežino, kokia forma ir kada toji opozicija galės pasireikšti, nes visos politinės partijos, išskyrus Tautinę s-ą, Portugalijoje dar uždraustos, bet buvusių partijų liekanos ir kitokios opozicinės grupės jau bando šį tą daryti.

Taip antai gegužės vidury vyriausybė leido susirinkti respublikonų kongresui, kuriame tilpo visos srovės, išskyrus monarchistus, bet įglaudžiant savo tarpą ir komunistus. Posėdžiavimas tris dienas, pasakytos mažiausiai 56 kalbos, išskaičiuoti režimo blogi darbai, bet iš-

siskirstyta be didesnio įsitikinimo, kad parlamento rinkimai šį rudenį jau būtų visai laisvi, nes naujasis premjeras vis dar nieko konkretaus nežada.

Kalbėtojų tarpe buvo nuo 18 iki 80 metų amžiaus, gi pažiūrų-krypcių daug daugiau negu vaivorykštėje spalvų. Bet kongresas buvo gera proga giminingoms grupėms susitikti kongreso užkulisuose ir pradėti tartis dėl bendrų kandidatų sąrašų sudarymo ir kitų su rinkimais susijusių klausimų aptarimo.

Stipriausia politinė grupė, atrodė, yra socialistai, kurios naujojo premjero amnestuotas vadas advokatas Mario Soares su draugais pakvietė visą opoziciją jungtis į "demokratinį frontą", kad rinkimuose būtų galima dalyvauti vienu sąrašu ir ginti tą pačią programą. Taip, esą, bus galima greičiau priversti dr. Caetano pradėti liberalinti režimą.

Socialistų manifeste yra šie reikalavimai: spaudos įstatymas, politinė amnestija, rinkimų įstatymo reforma, politinių partijų organizavimo laisvė, laisvos unijos. Spaudos įstatymą dr. Caetano jau yra pažadėjęs, bet formalios rinkimų reformos reiks dar laukti, nes iki rinkimų nepakaks laiko naujam įstatymui parengti. Bet konstitucijos ribose gal vyriausybė ką nors de facto patvarkys. Tuo tarpu gal ir ji dar nėra tikra, kada pradėti ir nuo ko pradėti reformų programą redaguoti.

Tito ieško užvėjos

Belgradas. — Prez. Tito vėl sustiprino savo pastangas telkti į taikos frontą vadinamąjį "trečiąjį pasaulį", tai yra tas valstybes, kurios nepriklauso nė Rusijos nė JAV vadovaujamiems sambūriams. Tokių valstybių surandama 30, kurios galėtų sutartinai veikti už tarpt. taikos stiprinimą.

Tas klausimas Belgrade suaktualėjo po Čekoslovakijos okupacijos, nes Jugoslavija pasijuto labai nesaugi ir ieško politinės atramos nelaimės atveju. Tų valstybių sutikimai dalyvauti pasitarime dėl konferencijos organizavimo esą jau surinkti, bet jų vardai neskelbiami, nes dar nežinomas konferencijos šeiminkas.

— Dramblio Kaulo Krantas (Ivory Coast), nedidelė nauja valstybė V. Afrikoje, buv. Prancūzijos kolonija, nutraukė diplomatinius santykius su Sov. Rusija ir per 24 valandas išvarė jos diplomatus, nes jie kurstė studentus kelti riaušes ir nuversti vyriausybę.

Prez. Nixonas ir Thieu: kokią kainą mokėti už taiką?

Washingtonas. — Ikišiol prez. Nixonas niekad nebuvo susitikęs su P. Vietnamo prez. Nguyen Van Thieu. Jis su juo kalbėjosi tik per JAV ambasadorių ir kitus Saigone dirbančius ar laikinai atvykstančius pareigūnus. Ateinantį sekmadienį, birželio 8, juodu susitiks akis į akį. Tik ne kavos puoduko išgerti, bet aptarti būdus, kaip trumpiausiu laiku baigti karą P. Vietname, neatiduo-dant to žemės gabalo ir ten gyvenančių žmonių S. Vietnamo režimui, kuris tik to tikslo siekdamas yra tą karą prieš P. Vietnamą suorganizavęs.

Neabejokim, kad karą nori baigti ne tik JV, bet ir P. Vietnamo vyriausybė. Šito fakto dar niekas neneigė, bet iš pašaliečių daromų "komentarų" atsirado įtarimų, kad Washingtone galvojama tuo reikalu vienaip, gi Saigone kitaip. Šiems neaiškumams pašalinti ir sustinka šį sekmadienį Midway saloj Pacifike abiejų valstybių prezidentai su savo palydovais.

Neaiškumai susikombinavo todėl, kad prez. Nixono tautai paskelbtas ir ant Paryžiaus derybų stalo padėtas tariamas taikos planas yra tik labai netobuli griaučiai, geriau pasakius, tik labai stambios, bet rečiau sukaišiotos gairės. Saigone kai kurios grupės išsiaiškino, kad prez. Nixonas, spaudžiamas bile kokiomis sąlygomis išpauoti Ameriką iš Vietnamo karo, gali Paryžiuje padaryti tokių nuolaidų, kurios apvers kojomis visą P. Vietnamo konstitucinę struktūrą, kuri tokiomis sunkiomis sąlygomis pradėta kurti ir gvendinti. Tas įtarimas dar labiau sustiprėjo, kai Saigone neseniai buvęs valstybės sekretorius W. Rogers pareiškė, kad viskas, kas prez. Nixono aštuoniuose punktuose pasakyta, yra derybų objektas. Jeigu taip, tai reikšia, kad nėra nekeičiamų principų, kad viskas gali būti ir kitaip sutarta.

Didžiausi nesusipratimai dabar susitelkė apie vieną Vietnamo patiektą taikos sąlygą: apie laikinosios koalicinės vyriausybės su komunistais sudarymą, apie rinkimus dėl ateities pasisakyti. Vietkongo taikos planas tuo reikalu taip sudarytas, jog nelieka jokios abejonės, kad P. Vietnamą paimtų komunistai dar JAV kariuomenei ten tebesant. Apie rinkimus ir koalicinę vyriausybę užsimena ir prez. Nixono 8 punktų gairės, bet ten nieko nepasakoma, kada tie rinkimai turėtų būti. Bet labai aišku iš kitų šaltinių, kad svarbiausias Hanojaus tikslas yra tą reikalą su-tvarkyti su amerikiečiais Paryžiuje, bet nepalikti vieno Vietnamo su Saigonu tampytis.

Siomis dienomis tą klausimą viešai padiskutavo P. Vietnamo prez. Thieu, kai nuvyko oficialaus vizito į P. Korėją, kuri padeda Vietnamo karą kovoti su 48,000 geriausių savo karių. Korėjos Karo Akademijoj pasakytą kalbą prez. Thieu pareiškė, kad taika P. Vietname turi būti padaryta nelaužiant jos konstitucijos, kas reiškia, kad taiką daro dabartinė vyriausybė ir dabartinis parlamentas. Tai gi iki taikos pasirašymo negali būti jokios laikinos koalicinės vyriausybės su Vietkongu ir jokių naujų rinkimų P. Vietnamo likimui išaiškinti, nes ir vienas ir kitas reikalavimas laužo P. Vietnamo konstituciją. "Mes turim parodyti komunistams agresoriams, kad už P. Vietnamo užpuolimą jie negali būti atlyginti nė tiesioginiai nė kaip nors kitaip. Mes žinome, kad Vietkongas ir S. Vietnamas dar gali suorganizuoti naujus puolimus, bet mes žinom, kad mes juos atmušim ir su-

Prakirto naftotekį

Beirutas. — Arabų partizanai sužalojo naftotekį, per kurį nevalyta nafta pumpuojama iš Dhahrano naftos laukų S. Arabijoj į Libano Sidono uostą, iš kur ji valyta ir nevalyta suteka į tanklaivius ir plaukia į pasaulio rinkas. Sužalotoji vieta yra Sirijoj, Golano aukštumoje, kuri dabar yra Izraelio okupuota. Naftotekis priklauso Arabian-American Oil Co., kuri tvarko ir Saudi Arabijos naftos laukus. Atentatą įvykdžiusi grupė yra maža ir nepriklauso prie Palestinos laisvintojų teroristinės organizacijos.

Izraelio kariai ir gaisrininkai užsidedę naftą užgesino ir pranešė, kad netoli esančiam kibutcu jokių problemų neatsirado, nes svaraus vandens atsargos nesandios paliestos. Gi atentatininkai skelbia, kad sprogdinimo tikslas kaip tik ir buvo tam kibutcu vandenį nafta ilgam laikui užteršti.

Naftotekio ilgis yra apie 1,000 mylių, per metus praleidžia 23 milijonus tonų naftos. Eina per S. Arabiją, Jordaną, Siriją ir Libaną.

Ieškos atsakymo susirinkę su patarėjais Pacifiko saloj

naikinsim", — pareiškė prez. Thieu.

Toks pat priėjimas buvo ir prie politinės dalies, tai yra prie rinkimų P. Vietnamo žmonių apsisprendimui patikrinti. "Juk P. Vietnamo gyventojai jau turėjo laisvus rinkimus ir pasirinko laisvę savo apsisprendimo teise pasinaudodami. Dabar tik reikia tą teisę apginti nuo išorinių spaudimų ir nuo smurto".

Būdamas P. Korejoj, prez. Thieu aptarė su jos prezidentu Park ir būdus, kaip P. Koreja galės prisidėti prie P. Vietnamo ūkinio atstatymo karą baigus.

Vos tik teletipai atnešė į Washingtoną prez. Thieu kalbos ištraukas, labai nemandagų ir nediplomatišką išpuolį prieš jį padarė sen. Ed. Kennedy vienoj Bostono mokykloj sakdamas kalbą. Atrodo, kad tas žmogus užmiršo savo vietą ir tuo išsišokimu įdėjo savo dalį į krūvą už nepageidaujamų dalykų, kurie užsienioose mažina pagarbą Amerikai.

Prez. Nixonas per savo spaudos sekretorių ramiai paaiškino, kad tarp Washingtono ir Saigono dėl taikos organizavimo nėra didesnių nesutarimų principiniais klausimais, kad prez. Thieu jo 8 punktams pritarė. Privaciai kai kuriems

Žada pataisyti padarytą skriaudą

Khartumas. — Sudano revoliucinės tarybos pirm. gen. al. Nimeiry paskelbė, kad trims pietinėms Sudano provincijoms nebus leista atsiskirti, nes tai būtų nedovanotinas nusikaltimas. Jis pripažino, kad pietinė krašto dalis skirtinga nuo šiaurinės, todėl naujasis režimas atsižvelgs į tuos skirtingumus ir ieškosis politinio sprendimo.

Tie skirtingumai iš tikro yra labai gilūs. Šiaurinėj daly gyvena arabai muzulmonai, pietinėj veik šimtinai negrai krikščionys ir pagony. Šiaurėje yra visas turtas ir jam atitinkanti gerovė, pietuose primityvumas ir skurdas. Ir dar priedo — baisūs prisiminimai ir skriaudos, kurios buvo patirtos iš šiauriečių, kai jie pradėjo juos skersti ir visai persekioti, kai Sudanas tapo nepriklausomu. Civilinis karas tarp tų dviejų Sudanų vyko kelis metus ir paliko skaudžius pėdsakus.

Dvi nuomonės apie Rocky kelionę

New Yorkas. —Gub. Rockefelleris demonstrantų iš P. Amerikos išvytas jau grįžo namo ir skelbia, kad jo kelionė esanti labai pasisekusi. Jis ją tęsia ir toliau tuo pačiu anksčiau suplanuotą maršrutu.

Bet taip nemano tų kraštų vyriausybės, kurios jau turėjo progos jo misiją priimti ar dar tos progos susirūpinusios laukia. Jeigu Washingtonui reikėjo kokių nors ypatingų žinių apie L. Amerikos valstybių pageidavimus ir prašymus, jas galėjo surinkti be jokių teatrinių mostų JAV konsulatui ir ambasados. Kokia nauda iš Rockefellerio kelionės, kada kiekvienoje vietoje sustojama

spaudos atstovams buvo pasakyta, kad prez. Thieu aštresnė kalba jokių nuostolių niekam nepadarė. Suprask, kad tokia ji buvo reikalinga kokio nors kito tikslo siekiant.

Kadangi Paryžiuje jau visi šiek tiek atidengė savo kortas, tai kietoms deryboms laikas gerai pasiruošti, kad Washingtonas ir Saigonas žinotų, kiek toli eiti, kada ir už ką nusileisti. Todėl atsirado ir konferencija Midway saloj Pacifike. Kad ji labai svarbi, sako ir šitas su prez. Nixonu vykstantis patarėjų būrys: valstybės sekretorius W. Rogers, krašto apsaugos sekretorius Laird, gen. štabo viršininkas gen. Wheeler, derybos Paryžiuje vedęs ambasadorius Cabot Lodge ir prezidento artimiausias patarėjas Kiesinger. Visi komunistų priešai ir Amerikos draugai linki, kad jiems užtektų išminties pasirinkti teisingą kelią.

Berlynas. —Dr. Barnard, kuris P. Afrikoje prieš 17 mėnesių padarė pirmą širdies perkėlimą pasauly, pareiškė čia posėdžiaujantiems V. Vokietijos gydytojams, kad ligoniai su nauja širdim negalės ilgai gyventi, gal tik metus ar kiek ilgiau. Pagrindinė priežastis yra ta, kad stiprūs vaistai, kurie naudojami tramdyti naujai įdėtos širdies atmetimą, taip labai nusilpnina organizmą, kad jis nebegali atsispirti kitoms ligoms. Vietoj tų vaistų reikia surasti kitą būdą prijaukinti organizmą, kad jis priimtų naująją širdį.

Jo antrasis pacientas dentistas Blaiberg išgyveno 17 mėnesių, bet jau yra pasireiškę širdies atmetimo ženklai. Antrasis metus su nauja širdim išgyvenęs yra dar gyvas prancūzas Charles Boulogne. Pačiame suvažiavime tuo reikalu buvo ilgos diskusijos. Buvo daug balsų, kad vietoj žmonių širdžių vartoti dirbtines, bet dr. Barnard tos nuomonės neparėmė.

Tie skirtingumai iš tikro yra labai gilūs. Šiaurinėj daly gyvena arabai muzulmonai, pietinėj veik šimtinai negrai krikščionys ir pagony. Šiaurėje yra visas turtas ir jam atitinkanti gerovė, pietuose primityvumas ir skurdas. Ir dar priedo — baisūs prisiminimai ir skriaudos, kurios buvo patirtos iš šiauriečių, kai jie pradėjo juos skersti ir visai persekioti, kai Sudanas tapo nepriklausomu. Civilinis karas tarp tų dviejų Sudanų vyko kelis metus ir paliko skaudžius pėdsakus.

Širdžių perkėlimas dar neišspręstas

— Čekoslovakijos kompartijoj atsiradęs naujas rūpestis — pradėjo staiga mažėti nariai, ypač jaunesnieji, gi senesnieji pradėję nemokėti nario mokesčių. Jaunimas nuo partijos visai nususukęs, nes nieko gero iš jos nebesitiki. Juk per tiek laiko turėjo progos įsitikinti, kad režimas laikosi tik prievarta ir nepajėgus parūpinti žmoniškumo gyvenimo. Jaunimo pasitikėjimą kompartija iki kaulų smegenų supurtė Čekoslovakijos okupavimas.

— Mirė Dubčekas tėvas Slovakijos mieste Bratislavoje. Kadangi ir jis priklausė kompartijai, tai komunistai jį panorėjo iškilmingiau palaidoti. Visas reikalas buvo gana keblus, nes būta daug baimės, kad gerbiant mirusį tėvą kiti tos progos nepanaudotų simpatijos demonstracijoms gyvajam sūnui suorganizuoti. Toks mostas dabar politiškai būtų žalingas.

Minint birželio įvykius, Sidney Levis, New Yorko Borough of Queens prezidentas, birželio 3 išleido specialią proklamaciją, paminėdamas Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupaciją, komunistinį režimą bei išvežimus. Birželio 15 skiriama ypatinga prisiminimo diena. Delegacijoje iš k. j. d. Lietuviško kryžiaus komiteto pirm. Petras G. Wytenus, Sidney Levis, prel. J. Balkūnas, lietuvių M. Sidtis ir estė Ann-Reet Nomm.

Kada reikia užsimerkti ir kada atsimerkti

„Pergalės“ korespondentas ir direktorius Kalinauskas nuėjo ant šieno gulti, bet pradėta prie stalo dialogą apie centralizaciją, apie nepasitikėjimą žmogum tešė toliau. Direktorius kalbėjo:)

— Tai priskaldėm malkų kadise su visais tais durpių pūdinio puodeliais, kukurūzais. Dobilus buvom pasmerkę... O juk buvo laikas, kai kolūkių pirmininkui irgi viską diktavo iš viršaus: ką sėti, kada sėti, ką statyti... Kolūkiui komanduodavo visi, kas tik netingi...

— Buvo... — pritariau jaus damas, kad jis nori išsikalbėti, širdį išlieti.

— Ne, jūs tik paklauskite, — pradėjo jis, alkūne parėmęs galvą. — Aš štai praėjau frontą, apdovanotas daugeliu medalių ir ordinų. 1964 metais, per savo penkiasdešimtmetį, gavau LTSR nusipelnusio žemės ūkio darbuotojo vardą. Turiu gal arti dvidešimties visokių garbės raštų ir diplomų. Man patiktos didžiulės materialinės vertybės ir šimtų žmonių gerovė, o gal net ir likimas. Ir, nežinūrint visos tos garbės, deko ir valdžios, — negaliu be ministerijos žinios pastatyti, atsiprašant, ne išvietės! Kur logika?! Žinoma, mes statėme ir statysime! Bet kam aš, suaugęs žmogus, turiu sukti galvą, kaip ap-

gauti valstybę: prirašyti fiktyvių darbų ar kitokių išlaidų, kad galėčiau sukombinuoti lėšų „partizaninei“ statybai? Kam to reikia, kam iš to nauda?

Ir jis ėmė pasakoti... O aš tuo tarpu gromuliojau jo mestą frazė apie nepasitikėjimą žmogumi. Prisiminiau, kaip buvęs Kėdainių rajono sekretorius Mykolas Romančikas, išėjęs trisdešimt tūkstantininku pirmininkauti atsiliekančiam „Aristavos“ kolūkiui, vos nepadėjo partinio bilieto tik todėl, kad, nepasiklausęs rajono, pardavė vos gyvas karves, tas „galvas ir uodegas“, laikomas tik dėl skaičiaus. Kas davė tuometiniam antrajam sekretoriui teisę nepasitikėti šiuo drašiu ir energingu žmogumi, kuris vėliau pastatė kolūką ant kojų?

Buvo laikai, kad daugelyje kolūkių žmonės metų metais už darbadienį negaudavo nė kapeikos. Ir vis dėlto didvyriškai arė žemę, sėjo, piovė, vežė derlių, kurio gal tik nuobiros pakliūdavo ant jų stalo. Ir tikėjo. Tikėjo, kad visą laiką taip būti negali, kad vieną gražią dieną valstietis gaus teisę tvarkytis savo žemėje taip, kaip jis nuo amžių yra įpratęs: rimtai, dalykiškai, su meile ir, anot senojo Kalinausko, su galva...

Auga nepasitenkinimas centralizacija (3)

(Rytą, kai direktorius jau buvo išvykęs, korespondentas tęsė tą pačią temą jau monologo forma):

„Man ne kartą teko susidurti su tarybinių ūkių darbuotojais ir išgirsti jų nusiskundimus. Šie pokalbiai ir paskatino parašyti tai, nes supratau, jog čia iš tiesų rimta problema.

Tiek ekonominiu, tiek moraliu požiūriu.

Kažkada vieno Aukštaitijos rajono vadovas man pasakojo, kaip pas jį atėjo tarybinio ūkio direktorius ir prašė leidimo pastatyti daržinę. Prašau, statykis, pasakęs vadovas, bet direktoriaus tai nepatenkino, nes jis iš anksto žino, jog už šią sta-

tybą tikriausiai gaus papeikimą, o gal ir dar didesnės baumės susilauks. Mat, daržinė neužplanuota. Nesvarbu, kad ūkis turi medžiagų, nesvarbu, kad toji daržinė jiems verkiant reikalinga — niekas jį tai neatšizvelgs, nes ji neužplanuota. O galvijų tvartai stovi atokiai nuo gyvenvietės, nuo visų daržinių. Kasdien tenka beveik porą kilometrų vežti pašarus. Verkiant reikia daržinės prie tvartų. Rajono vadovas pasakė: „Statyk, o papeikimo, pats supranti, neišvengsi“. Ūkio direktorius: „Papeikimas — maža bėda, kad tik rimčiau nepri-griebtų. Bet svarbiausia, reikia su rajono finansų skyriumi susitarti, kad jie užsimerktų mėnesiui kitam, o kai daržinė jau stovės — tegul atsimerkia“. Taip jie ir padarė. Rajono vadovas susitarė su finansų skyriaus vedėju, jog nei anas pats, nei jo skyriaus darbuotojai „nepastebės“ dygstančios daržinės. Vaziuodami į Vilnių, jie žiūrės tik į dešinę kelio pusę, o grįždami namo, — tik į kairę. Ir kągi, daržinė buvo pastatyta, suvežė jį pašarus, sutalpė nemaža lėšų, pagerėjo gyvulių šėrimas, ir pieno daugiau ėmė primelžti, o ūkio direktoriui papeikimą vistiek įrašė. Kaip sakoma, būtų juokin-ga, jeigu nebūtų liūdna.

Liūdniausia, kad apie tokius žaidimus žino visi... bet vis tiek žaidžiama...

Kai kas gali pasakyti, jog planavimas buvo, yra ir bus, jog mes negalime gyventi be planavimo. Taip. Teisingai. Tik manau, kad joks planas mums negali tapti grandinėmis, tempiančiomis atgal, prirakinančiomis vietoje. Planus daro žmonės, ir žmonės turi teisę juos peržiūrėti, koreguoti, baigia autorius apybraižą ir sykiu kritiką centralizmui.

Solistė Violeta Bendžiūtė dainuoja Lietuvių Fondo New Yorko vėjauš pavasario baliuje gegužės 17 d. Waldorf Astoria viešbutyje. Nuotr. R. Kisiellaus

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS ŽINIOS

Lietuvos atstovas J. Kajeckas su žmona dalyvavo šiuose priėmimuose: Sierra Leone ambasadoriaus balandžio 26 jų tautinės šventės proga, Maltos ambasadoriaus surengtame pagerbime balandžio 30, gegužės 9 — Australijos ambasadoriaus ir Lady Waller surengtame priėmime, gegužės 12 — Vokietijos ambasados ministerio atsiveikimo priėmime.

Vienas J. Kajeckas gegužės 16 dalyvavo priėmime, kurį rengė diplomatiniai misijų šefų garbė The International Law Committee ir The Federal Bar Association.

Ona Kajeckienė gegužės 9 dalyvavo Congressional Club surengtame priėmime diplomatinė misijų šefų žmonių garbei. Gegužės 15 dalyvavo Mrs. Nixon pagerbimo priėmime. Jį rengė tarptautinio klubo moterų komitetas ir diplomatinė misijų šefų žmonos.

Tragiškai žuvus Bolivijos prezidentui, Lietuvos atstovas J. Kajeckas gegužės 3 pareiškė užuojautą Bolivijos ambasadoriui. Jis dalyvavo ambasados surengtose pamaldose šv. Mato katedroje.

SAO PAULO LIETUVIŲ REZOLIUCIJOS

Atsižvelgiant į tai, kad lietuviai tėvai jėzuitai, vykdydami teismo sprendimą, išsikelia iš lietuviškų dr. Vinco Kudirkos rūmuose, Rua Lituania, 67 Mooca.

Šią rezoliuciją pasirašyti susirinkimas vienbalsiai įgalioja visuomenės atstovus ir lietuvišką vienetų pirmininkus:

Klebonas kun. Juozas Seškevičius, Brazilijos Lietuvių Bnės tarybos pirmininkas; Juozas Tijūnėlis, Liet. Bendruomenės valdybos pirm.; Jonas Bružikas, S. J., Sv. Kazimiero asmeninės lietuvių parapijos klebonas; Juozas Matelionis, Sv. Juozapo vyrų brolijos pirm.; Marcelė Stankevičienė, Maldos Apaštalavimo pirm.; Leokadija Aleknavičiūtė, Žilvičio vadovė, Magdalena Vinkšnaitienė, mokytoja; Jieva Kutkienė, Mirna Braslauskaitė; kap. Juozas Čiuvinškas; inž. Zenonas Bačelis; Jurgis Sliesoraitis; Jonas Jodelis; Jonas Bajorinas, Aušros choro pirmininkas; Petras Simonis.

Atsižvelgiant į tai, kad lietuviškai tėvai jėzuitai, vykdydami teismo sprendimą, išsikelia iš lietuviškų dr. Vinco Kudirkos rūmuose, Rua Lituania, 67 Mooca.

Šią rezoliuciją pasirašyti susirinkimas vienbalsiai įgalioja visuomenės atstovus ir lietuvišką vienetų pirmininkus:

Klebonas kun. Juozas Seškevičius, Brazilijos Lietuvių Bnės tarybos pirmininkas; Juozas Tijūnėlis, Liet. Bendruomenės valdybos pirm.; Jonas Bružikas, S. J., Sv. Kazimiero asmeninės lietuvių parapijos klebonas; Juozas Matelionis, Sv. Juozapo vyrų brolijos pirm.; Marcelė Stankevičienė, Maldos Apaštalavimo pirm.; Leokadija Aleknavičiūtė, Žilvičio vadovė, Magdalena Vinkšnaitienė, mokytoja; Jieva Kutkienė, Mirna Braslauskaitė; kap. Juozas Čiuvinškas; inž. Zenonas Bačelis; Jurgis Sliesoraitis; Jonas Jodelis; Jonas Bajorinas, Aušros choro pirmininkas; Petras Simonis.

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

Septintasis Amerikos lietuvių kongresas įvyks rugpjūčio 30, 31 ir rugsėjo 1, Detroito, Statler Hilton viešbutyje.

Kongresą šaukia Amerikos Lietuvių Taryba. Kongreso šeiminkai — Detroito Lietuvių Organizacijų centras.

Amerikos Lietuvių Tarybos statute pasakyta, kad kongresai šaukiami „... pademonstruoti Amerikos lietuvių vieningumą kovoje už Lietuvos išlaisvinimą, pareikšti padėką už paramą, pasisakyti dėl JAV vedamos politikos Lietuvos išlaisvinimo reikalui, aptarti pasirušimą specialiai akcijai, reikalaujant plačiosios visuomenės įsijungimo bei paramos. Kongresas išklauso ALT valdybos pranešimus ir teikia sugestijų ALT ateities darbams“.

Šis kongresas yra septintasis nuo Lietuvos okupacijos pradžios. Visų lietuvių organizacijų (susivienijimų, draugijų, klubų, sambūrių ir radijo) atstovai kviečiami kongrese dalyvauti išlaidų dalis.

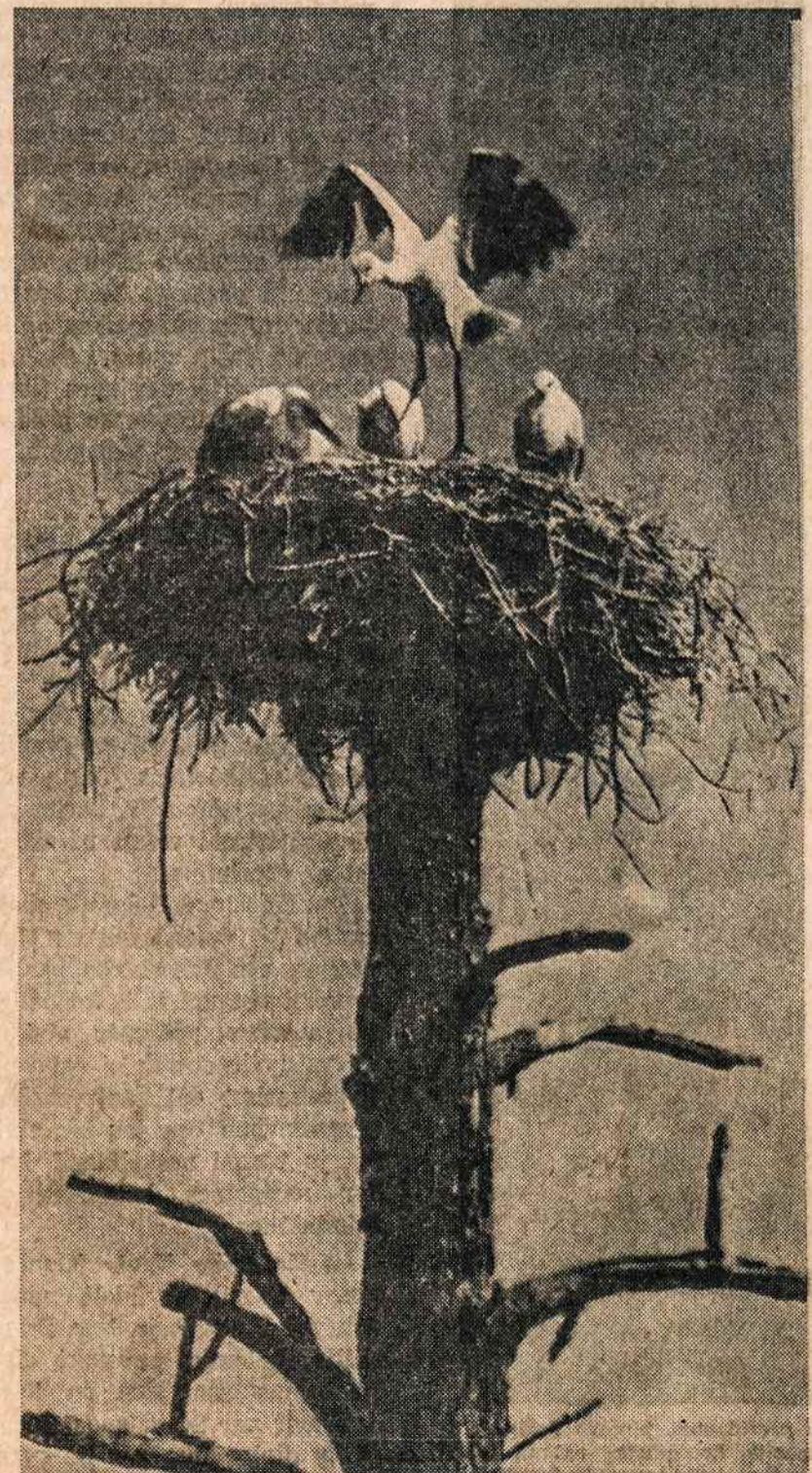
Kongreso atstovus sudaro: a) visi Amerikos Lietuvių Tarybos centro nariai; b) centrinės, bendrinės organizacijos (po 6 atstovus); c) ALT skyriai bei organizacijų bendrieji komitetai atskirose vietovėse (po 6 atstovus); d) vietinės draugijos, klubai, kuopos bei centrinė organizacijų skyriai (po 1 atstovą nuo kiekvieno 10 narių); e) laikraščio redakcijos ir lietuvių radijo programos (po 3 atstovus).

Visos organizacijos prašomos jau dabar atstovus išrinkti ar paskirti.

Kongrese dalyvauti kviečiami ir svečiai — visa patriotinė lietuvių visuomenė.

Kongrese informacijos, viešbučio kambaryų užsakymas ir visos žinios gaunamos Alto centro adresu: Lithuanian American Council, Inc., 6818 South Western Ave., Chicago, Illinois 60636. Čia prašoma siųsti sumanymus, pasiūlymus, atstovų pavardes bei adresus, aukas ir kt.

Amerikos Lietuvių Tarybos Valdyba

Tokių paukščių Amerikoje niekur nematysi. Čia gi gandrai Lietuvoje, įsitašę savo lizdą nulaužto medžio viršūnėje.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Modernišk koplyčia sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernio koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 69 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 423 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamas garbingas laido tuves. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11668 (516) FR 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienietelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiaja me New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakan kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvalraus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11208; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pobjuviams. Pirstatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkines, mailytos, spalvotas, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus Europą. Uželkite ir įstikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIŠKAS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvių advokatas — 80-30% Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

Alfa Jeweler
A. USELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Pukšis importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe
REGINA OSELIENE — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743
BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasaulyje
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

NEW YORK CHICAGO
LITAS Investing Co., Inc.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:
LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212-441-6799
2422 West Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629 — Tel. 312-476-2242

Visais apdraudus ir nekilnojamo turto klausimais prašome kreiptis į LITAS SERVICE CORPORATION
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522
Pilnas draudimo patarnavimas — namams, mašinoms, gyvybei ir kt.

Chicago Rome Paris München Los Angeles: Atostogos Suvažiavimai LITAS Travel Service yra pasiruošus Jums patarnauti nežiūrint kur ir kada keliautumė. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apstoti, kurio laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai vertul. — LITAS Travel Service talkina išskiečiant gimines iš Lietuvos, atostogom ar nuolatiniam apsigyvenimui. RUOŠIATĖS KELIONEN?.. Nepamirškite!

LITAS TRAVEL SERVICE
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522
SEKMINGOS KELIONES!

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 3-7281 • Business Office GL 2-2923 THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Elna nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS. Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly. Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00. Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy sauo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išsiskiria redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Nauju keliu

Artinantis baissiom birželio trėmimo dienom, vėl kreipiame savo mintis į tėvyne, šaukiami susirinkimus, rengiami minėjimus. Prisimename tėvynei padarytas ir daromas skriaudas ir vartas Sešioliktąją.

Per šiuos minėjimus vienas iš svarbiausių programos punktų esti senatorių, kongresmanų, miestų šeiminkų sveikinimai ir jų kalbos mum skaudam klausimu. Užtat ir Elta šiais metais prieš Vasario 16-ją buvo paskelbusi raštą, primindama, ką tokia proga turėtume kalbėti kitiem, atseit, minėtiem dignitoriam, atsilankantiem į mūsų minėjimus.

Aišku, turime išnaudoti tokią progą, kaip Vasario 16-ji, ir iškelti savo tautos kančias viešumon, supažindinti su jomis to krašto, kuriame gyvename, visuomene, bet man rodos, kad mes neišnaudojame kai kurių progų taip, kaip galėtume išnaudoti.

Mano manymu, svarbiausia proga, kuria turėtume nukreipti į priešą didžiąsias patrankas, yra birželio trėmimų dienos, jų minėjimai. Į šiuos minėjimus turėtume kvieisti daugiau Amerikos valdžios ir miestų atstovų, negu į Vasario 16-tosios minėjimus. Turėtume pateikti visus faktus, o jų mes turime daugybę, realiais skaičiais. Tai būtų jiem labiau suprantama, negu mūsų paskaitos apie turėtą nepriklausomybę, apie anuos gerus laikus, kada mes dideliais skaičiais eksportavome į Angliją ir kitus kraštus savo bekonus. (Tokią paskaitą tikrai esu girdėjęs per vieną nepriklausomybės minėjimą!) Mum reikia duoti kitokius skaičius. Reikia duoti skaičius mūsų brolių ir sesių lietuvių, išskyrtojų tuose pačiuose vagonuose, kuriais mes bekonus eksportavome, į tolimąjį Sibirą ir iš ten niekad negrįžusių.

Vasario 16-tosios minėjimų proga daug kur yra įprasta paskaityt Nepriklausomybės pa-

skelbimo aktą. Tai paprastai atlieka gražiais tautiškais drabužiais pasipuošus lietuvaitė. Po to rūpestingai perskaitomos aktą pasirašiusių pavardės. Labai gražu. Ir nesakau, kad to nereikia. Bet ar nereiktų, kad trėmimų minėjimų metu lietuvaitės, sakyčiau, gedulo drabužiais pasipuošusios, perskaitytų sąrašą tų mūsų ministerių, profesorių, mokytojų, karininkų, vyskupų ir kunigų (visų jų žinoma, niekad neišskaičiuosi, tad bent pačių žymiausiųjų veikėjų), kurie smurto keliu iš buvusio laisvo krašto buvo išblokšti ir nužudyti arba mirė nuo bado ir niekur pasaulį neregėto skurdo.

Kada, pakvietę valdžios ir miesto atstovus, galėtume padaryti jiem turimais faktais didžiausią įspūdį, mes dažniausiai net nepasistengiame jų pakviesti iš viso. O ir mes patys jau nebeatsilankome į tuos minėjimus, kaip kitados. Jie darosi vis skystesni ir skystesni.

★

Dėl to labai džiugu girdėti apie visus pasirengimus, kurie daromi birželio įvykiams paminėti Philadelphiaje, Pa. Kadangi religija yra labai svarbus veiksnys žmogaus gyvenime, kadangi ir Sovietų Sąjungoje daugumos piliečių religingumas yra didžiausia kliūtis įgyvendinti komunizmui pačioje Rusijoje ir jos kolonijose, kadangi religija ir ją praktikuojantieji yra žiauriausiai persekiojami, nekenčiami ir išjuokiami, žiauriau negu kokie nuskaltėliai, ir kadangi daugumas išvežtųjų yra didele dalimi nukentėję dėl savo religinių įsitikinimų, savo pasaulėžiūros, kurie yra diametriškai priešingi komunizmo skelbiamai evangelijai, — tai Philadelphiaje šis minėjimas organizuojamas ekumenizmo ženkle, religinės šventės formoje ir visų trijų Pabaltijo tautų vardu.

(nukelta į 4 psl.)

Bažnyčios

demokratizavimas po Vatikano II susirinkimo

(tęsinys iš praėjusio nr.)

Autokratiški žmonės Bažnyčioje sukuria pavojingas, anti-bažnytines nuotaikas. Bažnyčia savo giliausioje esmėje yra brolių bendruomenė, atsiremianti į vieną visų Tėvą danguje. Dėl to broliškumas, arba šeimos dvasia, yra esmingas Bažnyčiai bruožas. To broliškumo ir su juo susijusių nuosirdumo bei atvirumo nerandąs jaunas žmogus pradeda jų ieškoti kitur ir iš tokios bažnytinės bendruomenės traukiasi. Autokratas jokiu būdu nestiprina Bažnyčios, nors pirmu žvilgsniu galėtų ir priešingai atrodyti. Autokratas pažeidžia patį svarbiausią bažnytinį įsaką ir tuo silpnina Bažnyčią.

Bažnyčios demokratizavimas

Susirinkimas ragina ganytojus pripažinti ir ugdyti "pasauliečių vertę ir atsakomybę Bažnyčioje", noriai naudotis jų išmintingu patarimu, drašiai patikėti jiems Bažnyčios gerovę keliančias pareigas, palikti pasauliečiams veikimą laisvę bei lauką, skatinti juos savanoriškai imtis darbo, su tėviška meile atidžiai Kristuje svarstyti pasauliečių pateikiamus planus, siūlymus bei pageidavimus ir pripažinti pagarbiai pasauliečių teisėtą laisvę, kuri yra visų privilegija pilietinėje plotmėje (37).

Žodis "atidžiai Kristuje svarstyti" pasauliečių planus, siūlymus ir pageidavimus yra labai svarbus ir daug sakantis. Jis įspėja tokius planus ar pageidavimus matuoti ne kieno nors asmeniškum, o vien tik evangelijos arba Kristaus mokslo mastu: in Christo! Šioje perspektyvoje susirinkimas mato rytdienos Bažnyčią.

Kalbėdami apie bažnytinio gyvenimo demokratizavimą, nieku būdu neužmirštame, kad Bažnyčia susideda iš dviejų elementų, dieviškojo ir žmogiškojo, ir kad Dieviškojo Steigėjo Bažnyčiai duotos konstitucijos negali atšaukti joks žmogus. Bažnyčia yra Dievo malonės dėka tikinčių žmonių bendruomenė, hierarchiškai sutvarkyta. Ji susideda iš bendrosios ir hierarchinės, arba tarnaujančios kunigystės, kaip ją vadina Vatikano II susirinkimas. Gi tarnauti nereikia savo nuožiūra viešpatauti arba vyrauti. "Vyskupai su jiems padedančiais ku-

nigais ir diakonais perėmė tarnavimą bendruomenei", moko dogminė konstitucija "Bažnyčia" (20).

Bažnyčia nėra parlamentinė demokratija. Bet ji nėra nė monarchija. Kristaus žodžiai apšaltams: "Pagonių karaliai viešpatauja jiems... jūs gi ne tapat" (Luko, 22, 25-6) rodo, kad Viešpats savo Bažnyčios nusteigė pasaulinių — politinių monarchijų pavyzdžiu. Bažnyčia yra antgamtinį gyvenimą gyvenančių žmonių bendruomenė, kurios nėra galima lyginti su jokia politinio bei valstybinio gyvenimo forma. Kalbėdami apie Bažnyčios demokratizavimą, turime galvoje ne evangelijos įsakus ir ne Kristaus duotą Bažnyčiai konstituciją, o tų žmogiškų elementų bei laikysenų pašalinimą, kurias buvo

AUGUSTINAS RUBIKAS

atnešęs tam tikras istorinis momentas ir kurios šandien yra tapę atgyvenomis. Šandien pasauliečiai reikiąs Bažnyčioje ne per savo feodalinus vadus, bet demokratiškai, "iš apačios" Nesiskaityti su šiuo faktu reikėtų daryti iš Bažnyčios istorinį muziejų, reikėtų atsukti prieš bažnytinę tradiciją, kurioje ketėsi dialogo kunigijos su pasauliečiais formos, bet niekad nebuvo paneigtas pats dialogas, — reikėtų galv gale atsukti ir prieš pačią Bažnyčią, nes Bažnyčia yra ir pasauliečiai.

Kur yra Bažnyčios jėga?

Kaip tik šitaip suprustame demokratizime šandien yra Bažnyčios jėga. Dogminės konstitucijos "Bažnyčia" skyrus

apie pasauliečius moko, kad "visa Bažnyčia, visų savo narių stiprinama, sėkmingiau atlieka savo uždavinį — nešti pasauliui gyvybę". Šandien tas uždavinys nukriškšionintame arba nukriškšioninamame pasauly yra milžiniškas. Tik abi kunigijos — bendroji ir tarnaujančioji — bendromis jėgomis, bendra veikla, sutartinai varom bendru darbu (jei naudotis konstitucijos "Bažnyčia" posakiais) gali atlikti tą uždavinį, kurį kartu joms abiemis stato gyvenamasis laikas ir erdvė.

1968 vasarą liepos mėnesį įvykusiam tarptautiniame katalikų žurnalistų kongrese Berlyne kardinolas Bengsch, Rytų (1) Berlyno vyskupas, pasakė, kad Bažnyčia yra ne per daug kritikuojama, o per mažai. Pa-

našiai ragino Vienos kardinolas Koenig žurnalistus atvirai ir drąsiai rašyti tiesą — net ir tada, kai ji yra nemaloni.

Lietuviškoje religinėje spaudoje turėtų atsispindėti visų tikinčiųjų rūpesčiai visais bažnytinio gyvenimo klausimais. Čia turėtų susitikti informacijos iš viršaus ir iš apačios. Čia turėtų būti diskutuojami ir sprendžiami visi klausimai, kurie vargina ir kuriais sielojais mūsų visuomenė. Viešoji opinija yra būtinas bažnytiniame gyvenime dalykas. Ja turi rūpintis ganytojai ir pasauliečiai. Tai yra pasakęs Pijus XII jau 1951. Viešąją opiniją nesirūpinant ar ją nutylint, demokratizavimo procesas yra pavojingai nudelstamas: masės lieka ir toliau už bažnytinio gyvenimo durų. Viešos susižinojimo priemonės bažnytiniam gyvenimui yra taip svarbios, kad joms susirinkimas paskyrė net atskirą dekretą (De instrumentis communicationis socialis).

Antra demokratizavimo priemonė yra lietuvių kunigų ir pasauliečių bendri kongresai didesnio ar mažesnio masto, kuriuose rinktųsi oficialūs hierarchijos ir pasauliečių atstovai. Tų kongresų dalyviai (iš anksto gerai pasiruošę) turėtų analizuoti mūsų bažnytinio gyvenimo padėtį bei nustatyti jos diagnozę ir, išeinant iš Vatikano II susirinkimo teologinių prielaidų, statyti veikimo gaires, jas formuluoti tam tikrais imperatyvais ir nešti į kasdieninį gyvenimą bei ten vykdyti.

Vatikano II susirinkimas iškilmingai skelbia ir moko (dogminės konstitucijos 32-je paragrafe apie pasauliečių vietą Bažnyčioje), kad "bendra yra narių kilnybė, plaukianti iš jų atgimimo Kristuje, bendra vaikų malonė, bendras pašaukimas būti tobulais; vienas išganytas, viena viltis, nedaloma meilė", ir kad "skirtumą, kuri Viešpats padarė tarp pašvęstųjų tarnų ir likusios Dievo tautos, lydi jungtis, nes ganytojai ir kiti tikintieji yra susieti abipuse nepriklausomybe". Įgyvendinant šią Vatikano II susirinkimo konsilijos dvasią bei direktyvas, lietuviai turėtų būti ne kitų tautų užpakalyje, o jų priešakyje. To reikalauja šandien ypatinga lietuvių tautos padėtis.

Leipalingio bažnyčia, pastatyta 19 amžiaus pradžioje

NELĖ MAZALAITĖ

DEŠIMTOJI MŪZA

IŠTRAUKOS IŠ KNYGOS

Ištaka

Kada nors papasakosiu daugiau apie žmogų, kuris yra surašęs šiuos dalykus, tačiau jis prašė, jeigu kada jie bus spausdinami, pridėti mano vardą. Taip, kada nors kitą kartą.

Bet knygos pavadinimas yra atsiradęs iš vieno įvykio, kurį čia trumpai suminėsiu.

Prieš kurį laiką jis važinėjo po pasaulį jau kelintą ratą, nes, kaip jis sakė, žmogus yra klajūnas, ką jau išdavė Rojaus istorija ir poetai. O kiekvieną išskeliamą jį baigdavo apžvelgdamas Europą, nes, kaip sakė jis, mes juk lankome brangius kapus, nors pasiverkė. Kartais jis kalbėdavo labai liūdnai.

Kaž kodėl, pasukdamas iš kelio, jis staiga panorą aplankyti vieną garsų vienuolyną, pasiklausyti nuostabaus giedojimo, pabūvoti palaimintoje tyloje ir sustoti prie paveikslų altoriuose ir ant sienų — čia buvo didelis rinkinys įvairių dai-

lininkų šventųjų atvaizdų, kurių niekur kitur negalėjai rasti. Kai jis atvyko, artėjo saulėlydžiai, artinosi metas, kai koplyčioje pasigirs balsai — nematysi vienuolių, tiktai giedojimas eis per skliautus ir žmogaus dvasią — to panašumo į dangiškąjį ilgesį jam reikėjo.

Kai jis prisiriartino prie vienuolyno, jis išvydo minią — ne, ne dėl nelaimės susirinko čia žmonės, atrodė, ir ne dėl delmados — tuojau pamatė. Turistai vaikštinėjo, ir jie nesukubėjo į vidų, jie rinkosi aplinkui stalus ir vaikščiojo palei iškabintus pamūriais paveikslus. Jis pažino keletą savo vertinamųjų, kuriuos troško pamatyti, kai pasileido į šią vietą — bet ką jie darė ščia, kur buvo panašu ir turę?

Jis neištvėrė nepasiklausęs, jis nužiūrėjo senyva, rimtai atrodantį vyrą, ir atsargiai pasitervavo: ar vienuolynė buvo gaisras, kad šventieji yra išnešti laukan?

Jis tuojau pasigailėjo užkalbėjęs vyrą, nes tas visai neat-

tiko augo išvaizdai, žiūrėkit, kaip jis buvo nustebeš, net kaktą susiraukšlėjo, kad kas nors gali nežinoti kas čia dedasi? Bet kaip jis puolėsi meluoti! Juk tai negalėjo būti niekas kitas kaip melas:

gaisras, taip, be ugnies gaisras, kalbėjo rimtasis ponas, apvalančioji ugnis. Argi nėra religijos ir žmogaus laisvės amžius užmetė bažnyčia? Vienuoliai buvo išmintingi vyrai, jie daug prisidėjo savo raštams, kad yra kaip yra, jie pirmieji skubėjo atlikti būtinas reformas, nes juk žinote, mes gyvename moderniam amžiuje. Jie buvo nutarę, jog pirmojo žmogaus, vadinamo Adomu (žinoma, jam atėjus iki reikiamo evoliucijos taško), šaukimasis, kad nuobodu vienam, kad jis nėra pilnutinė asmenybė jeigu neturi draugės — buvo teišus. O kas yra šios dienos žmogus, vyras? Tas pats, čia nieko evoliucija nepažengė — jie buvo žmonės, jie yra laisvi, jie gali žmonių gelbėti ir labai, bet jie turi turėti žmonas. Vienuolynas buvo paverstas bendruomenė, iš celių, sujungiant, įtaisant modernias virtutes, padaryti butai — meilė klesti ir sklaidžiasis senuose mūruose, kol bus sugalvota kas nors modernesnė, ir pramatyta pinigų labiau patogiai įsitaisyti — nes

augo vaikai, ir senos sienos nėra sveikos.

Mokytieji buvę vienuoliai rašo knygas apie naują teologiją, kiti reformuoja liturgiją, ir ieško įtakingų kelių, kad ji būtų priimta kur reikia. Kiti moko universitetuose — ir paprastieji broliai dirba juoda darba. Tiesa, vienuoliai kunigai laiko mišias ir urmines išpažintis — šis reikalas labai nepelningas, kol nebus perauklėti tikintieji, užtatai tenka skelbtis per spaudą, kad galima išsinuomoti kunigą pamaldoms, kad jos gali būti atliekamos įvairiais stiliais. Vargšai, jiems sunku išsiversti, tačiau jie yra pilnutiniai žmonės, O kas dedasi čia šandien? Eilinis atvejis, paroduodami suvenyrai — mažesnieji šventieji galima laikyti viduje ant rašomo stalo, didžiūsčius išstatyti sode — suteikia kolorito. Tiesa, jis jau kelintą kartą lankosi — geresnis dalykus išpirko meno kolektoeriai, kai kurie atsilikę provincijų kunigai išsivežė į savo bažnyčias. Gi dabar galima labai prienamama kaina nusipirkti paveikslų šventųjų, kurie neturi dokumentų įrodyti savo šventumo kilmę, kurių niekas nebeims į bažnyčią. Rimtasis žmogus susijokė: jie turi šamojus — kalbėjo jis, — buvę vienuoliai yra labai modernūs, jie žino amerikiečių įpročius, kad yra mada laikyti mažas vyl-

čėles ir plakatus, portretus, paveikslus, šelmiai, jie dabar prideda prie kiekvieno šventojo po pluostelį vylčių. Labai dailios, jų pačių rankų darbo, jie galėtų sugalvoti viznį ypač, kad jaunimas būtų sužavėtas simboliu — Meilė — ant rankenėlės, jie galėtų svaidyti tuos nekaltus ginklus į brutalius policininkus, maištelį metu.

Mano draugas klausė ir jam atrodė, kad jo plaukai žyla sekundėmis, kad jo kaulai darosi stikliniai ir jis čia pat subyrės — kaip šventųjų relikvijos, tačiau tuojau atsiminė, kad senyvas ponas turi malonumo meluoti, nors ir šitaip siaubingai. Tereikėjo pasakyti dėkui, atitraukti ir pasukti į vienuolyno vidų, nes čia pat buvo saulėlydžiai, giedojimo laikas.

Bet kai jis pažengė kelius žingsnius, jis pamatė, kad jam kalbėjo ne melagis — viskas buvo čia, turgus, šventieji prie mūro sienų, jau ne vienas atžymėtas vylčia, kaip naujos kankinstės ženklai. Prie pardavimo stalų sukinėjosi moterys, kai kurios buvo papuošę savo trumpus drabužius auksu siuvinėtais audeklais, tokius varžtoja bažnytiniams rūbams, galvoje žmogus — ir jo širdis stingo. Ir kai kurios turėjo prisiegiusio savo buvusiu vienuolynų vardus.

Jis nebeįdrįso eiti į vidų, kad nepamatytų naujo išdavimo, jis net negalėjo sumoti, ką ten rastų — reikėjo pasitraukti iš šios vietos ir įkalbėti sau kaip nors, kad sapnavo.

Kai jis buvo nuėjęs kelis žingsnius, jis pamatė, kaip gražiai žaidė du: mažas šuniukas ir toks pat nedidelis berniukas — jie tempė kiekvienas iš savo pusę knygą. Tokios atrodė knygos randamos vienuolynų bibliotekose, pergamento viršus, abiejų jis — ir pasilenkė tarp abiejų besiplėšančių.

Jis paklausė vaiką, kur jis gavo knygą, ir tasai šypsojosi ir tarė, jog tėvelis davė, ir parodė pirštą į vienuolyną — jis buvo naujosios sandaros kūdikis, pagalvojo žmogus ir su galesčiu paglostė mažojo galvą. Ir paklausė jis, ar nenori berniukas ir jo draugas išmainyti knygą į pinigą, kad galėtų pasmailiūkauti, ir mainai įvyko.

Jo rankos drebėjo, kai jis sklaidė pergamento lapus — jie nebuvo sveiki, nors mažieji bičiuliai buvo turėję daug vargo kol taip apniokojo viršus ir viduje. Ir lapų turėjo būti daug daugiau. Tačiau tai buvo grožis ir praeitis, turtas, kurio nepakartos, kaip brangakmenio. Įvairus raštas — matė jis sklaidydamas — ne viena ranka buvo atžymėta lapuose, jų buvo dažytų purpuru, ir rašyta auk-

su ir sidabru, ir purvu ir šuns dantimis.

Jis tiktai sklaidė, tačiau ties viena vieta sustojo ir pradėjo skaityti. Tai pasakojimas, trumpai ir suglaustai išrašytas, apie senovę, apie dievų laikus, apie Parnasą: vieną kartą ten atsirado esybė, ir niekas neišmanė iš kur, ir joks dievas neprispazino jos dukterim. Ji buvo labai kukli, ji pasakė — aš neturiu ypatingų nei dorovių, aš tiktai nuolankiai prisiziūrėsiu į jus, vadinkite mane Dešimtąja, aš būsiu ištikima sesuo.

Ji kalbėjo gudriai, ji kalbėjo lyriškai, ji kalbėjo muzikaliai, ji kalbėjo žinančiai — ir labai ilgai reikėjo kol pažino, kad ji buvo kaip rūdis apgraužusi visų mūsų vertingumą.

Čia buvo pertrauka, raštas kalbėjo apie kitokius dalykus, ir jau, atrodė, po labai ilgo, kita ranka, baimingai pripažino: pasakojimas yra teisingas, Dešimtoji mūza buvo persikelus į krikščionių Parnasą — ji keliauvo su amžiais, ji keitė vardus ir gyrybės dorybėmis, iki priėjo laiką:

čia, atrodė, prasidėjo pranašystė, tas kas rašo gveno, pagal atžymėtą datą labai seniai, tačiau jis kalbėjo lyg matydamas, jog štai, prisiriartino METAS, kada ji nebesislepia.

(Bus daugiau)

Nauju keliu

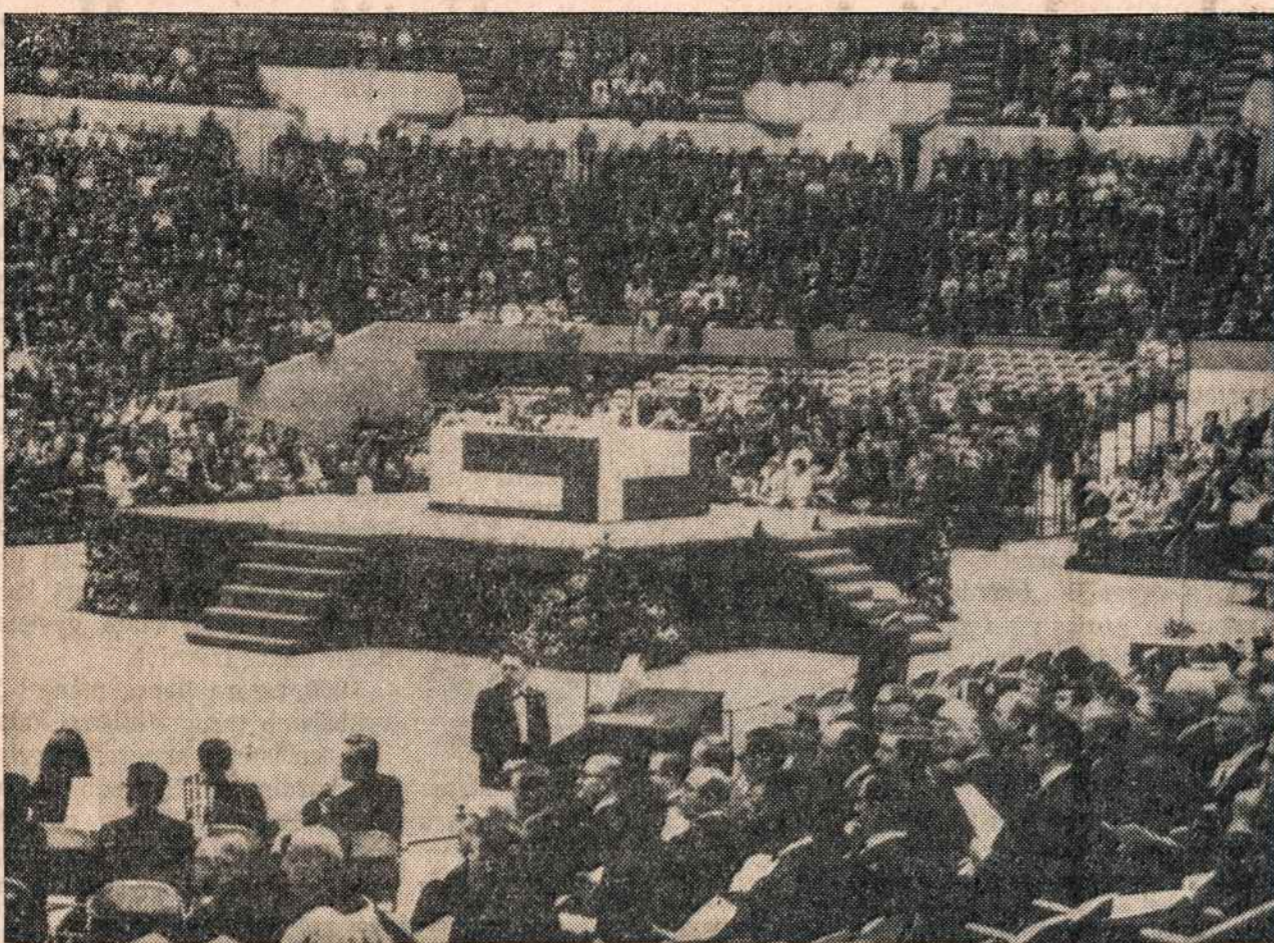
(atkelta iš 3 psl.)

Nors minėjimas dar nepraėjo ir nėra galima iš anksto jo vertinti, bet jau ir dabar galima įvertinti rengėjų gražias pastangas ir plačius užsimojimus. Kaip jau pastebėjome spaudoje ir išgirsime per savas radijo stotis, philadelphiečiai yra gavę pasižadėjimus iš savo kardinolo ir iš visos eilės vyskupų, ne tik iš katalikų, bet ir iš protestantų bei ortodoksų, kad jie mielai šiame minėjime dalyvaus, pasakys pamokslus ar kalbas. Negana to, daugelis iš jų pažadėjo ganytojiškai laisvais paskelbti savo diecezijose ir savų bažnyčių bendruomenėse maldos dienas už pavergtas Pabaltijo tautas, nušviesdami ir visas priežastis, dėl ko tai daroma.

Jei visa ši programa, kuri yra iš anksto labai rūpestingai paruošta, praeis, kaip užplanuota, tai bus didelis laimėjimas, bus duotas gražus pavyzdys ir nauja kryptis šiems mūsų minėjimams ruošti. Kad ji tikrai pavyktų, reikėtų visais birželio 15 d. išvykams ir visus išvažiuojančius nukreipti į Philadelphiją ir užpildyti visą Philadelphijos katedrą.

Kaip anais metais į Jaunimo žygį New York'e ir kaip pernai į Pabaltijo dieną Trentone, taip dabar į Philadelphiją turėtų suplaukti minios pabaltiečių ne tik iš Pensilvanijos, bet ir iš New York'o, New Jersey ir net Connecticut valstybių.

Philadelphijoje pirmą kartą šiam kraštui suskambo Laisvės varpas, kurio replika skambėjo ir mum, ir visiem išvežtiesiems į Sibirą iš Vytauto Didžiojo muziejaus bokšto. Ir dabar naujas balsas — kvietimas pasukti mūsų veikimą kitokiu, nauju keliu ateina iš ten pat. Tikime, kad philadelphiečių pastangos bus visų įvertintos ne tik, kaip

Dalis Detroito arkivyskupijos sinodo užbaigimo dalyvių Cobo salėje. Šio straipsnio autorius Vytautas Kutkus sėdi altoriaus dešinėje prie antrųjų laiptų.

DETROITO ARKIVYSKUPIJOS SINODUI PASIBAIGUS

VYTAUTAS KUTKUS

Kovo 30, 7 val. vak., Detroito miesto centre, Cobo salėje, dalyvaudant apie 7,000 kunigų, vienuolių ir pasauliečių, buvo baigtas beveik trejus metus prasidėjęs Detroito arkivyskupijos sinodas. Salės viduryje, apsuptas raudonų kilimų, buvo įrengtas modernus altorius. Chorui ir visiem susirinkusiem giedant, iškilmingoj procesijoje įėjo 17 kunigų, vyskupai pagalbininkai Joseph M. Breitenbeck, Thomas Gumbleton ir Walter Schoenherr ir arkivyskupas, šandien jau kardinolas John Dearden. Jie visi drauge koncelebravo mišias.

dažnai esame linkę sakyti, moraline parama, bet ir savo asmeniškų atsilankymų į šią šventę.

A. Masionis

Sinodo užbaigimo aktas buvo atliktas per pamokslą. Arkivyskupijos valdytojas kardinolas John Dearden maždaug taip kalbėjo: "Šio sinodo nutarimai yra tarsi veidrodys mūsų siekimų, vilčių, norų ir svajonių, kuriais Bažnyčia gyvena šandieną ir gyvens rytoj. Sinodo dokumentai nustato kryptį, kuria mes turėsime sekti. Tai bus planai mūsų pažangai. Mūsų sinodo nutarimai dvelkia Vatikano nutarimų dvasia."

Kardinolas pabrėžė, kad sinodo nutarimams įgyvendinti bus sudarytas specialus komitetas. Be to, jis pasidžiaugė tuo bendru rūpesčiu sinodo reikalais, kuri visus apjungė ir įnešė gyvumą ir gajumą į mūsų krikščionišką gyvenimą, padarydamas mus dvasiškai turtingesniais.

Prieš paskelbdamas šio sinodo dokumentus, kardinolas pasakė, kad tai yra ne įsakymų ar uždraudimų rinkinys, bet iškilmingas dvasinis visų sinode dalyvavusiųjų susitarimas.

Po to jis kreipėsi į komisijų pirmininkus, kiekvieną jų paklaudamas šių ar panašių klausimų:

— Ar šie dokumentai išreiškia Detroito arkivyskupijos narių galvojimą?

— Ar buvo atsižvelgta į visus Detroito arkivyskupijos narių pageidavimus bei pasiūlymus?

Jam teigiamus atsakymus davė šie komisijų pirmininkai: pasauliečių — dr. Michael J. Brennan, kunigų — kun. Marvin Young, vienuolių — kun. Bohdan Kosicki, liturgijos — kun. Ralph E. Kowalski, auklėjimo — prel. Edmond A. Fournier, krikščioniško patarnavimo (aplinkybės reikalams) — prel. Ferdinand De Cneudt, ekumeninių reikalų — prel. Albert A. Martyn, misijų reikalų — kun. Francis J. Granger, administracijos — kun. Joseph F. Ryder.

Po to kardinolas John Dearden paskelbė: "Vardan dvasinio sustiprėjimo Detroito arkivyskupijos paskirų narių ir krikščioniškos bendruomenės aš, John F. Dearden, pasiremdamas savo arkivyskupo teisėmis, iškilmingai skelbiu ir tvirtinu 1969 m. Detroito arkivyskupijos sinodo dokumentus".

"Aš įsakau, kad tie sinodo dokumentai įsigalioja 1969 gegužės 25, Sv. Dvasios atsiuntimo (Sekminių) sekmadienį, ir raginu, kad visa Detroito bažnyčia juos priimtų ir jais vadovautųsi".

Šį svarbų momentą ypač su dramatiškomis (21) mišių koncertantų bendrai tariami konsekravimo žodžiai visiem 7000 dalyvių jiems atsakinėjant.

Įspūdingas buvo ir komuni-jos dalinimas. Ją dalino 40 kunigų visuose didžiulės salės kampuose ir takuose.

★

Visi šio sinodo dalyviai gavo visus sinodo nutarimus, atspausdintus vienoje knygoje. Jie yra daugiau ar mažiau bendro pobūdžio, tartum gairės, kuriomis vadovaujantis, bus vėliau sudaromos smulkios taisyklės atskiroi sritim. Tos gairės labai suglaustai apima tūkstančius Bažnyčių atnaujinančių pasiūlymų, kurie buvo Detroito arkivyskupijos narių iškelti pasirodant šiam sinodui. Juose taip pat atsispindi Antrojo Vatikano Suvažiavimo gairės įvesti Bažnyčiai į šios dienos modernų pasaulį.

Tradicškai mūsų Bažnyčia yra žinoma kaip labai nelanksti ir griežta savo nusistatymuose. Tačiau griežčiausi nauji įstatymai ar nutarimai kaip tik yra nukreipti prieš tą Bažnyčios nelankstumą. Tai sinodo dokumentuose pabrėžiama net

Iš Amerikos Liet. Tautinės Sąjungos sukaktuvinio seimo

Gegužės 30-31, Roosevelt viešbutyje, New York'e įvyko ALTS-gos 20 metų sukaktuvinis seimas. Pirmą dieną buvo iškilmingas atidarymas, kurio metu Balf'o pirmininkas kun. Vaclovas Martinkus skaitė invokaciją, solistė I. Stankūnaitė sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Trumpą žodį tarė ALTS-gos pirm. Teodoras Blinstrubas ir seimo rengimo komiteto pirm. A. Budreckis. Pagrindinę kalbą pasakė Emilija Čekienė, kuri apibūdino per 20 metų organizacijos nueitą kelią, atliktus didesnius Lietuva- vai naudingus darbus, pažymėdama ir ryškiau pasitarnavusius organizaciniam reikalams asmenis. Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbti mirusieji nariai.

Žodžiu seimą sveikino generalinis konsulas A. Simutis, Vli-ko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, Balf'o pirm. kun. V. Martinkus, Alto pirm. E. Bartkus, PLB vardu dr. A. Butkus iš Clevelando, PMT vardu G. Žilionienė, LMKF pirm. V. Leskaitienė, Karių Veteranų S-gos pirm. generolas S. Dirmantas, LAS Seniūnų Tarybos pirm. L.

keletą kartų. Pvz., liturginės komisijos instrukcijose, kalbant apie naujas maldos formas, siūloma, kad nebūtų leidžiama tom naujom formom tapti įsakymais.

Mišios anksčiau buvo aukojamos tik rytais, o dabar jos gali būti aukojamos kiekvienu metu, dieną ar naktį, prisitaikant prie parapijų reikalų.

Ligšioliniai smarkiai išpuošti bažnyčių pastatai labai skirsis nuo ateities bažnyčių, kurios turės būti paprastos, kuklios ir neapimamos muziejų.

Tradicinė vyskupijos kanceliarija ir kitos šimtmečių senumo vadovavimo formos panaikintos. Kanceliariją pakeis 25 rajoniniai vikarai, išrinkti iš to paties rajono kunigų tarpo. Jiem suteikiamos teisės, kurias turėjo tik pats arkivyskupas.

Stapelėkime prie kiekvienos komisijos svarbesnių nutarimų.

(Bus daugiau)

BIRŽELIS

Prieš trisdešimt metų Sovietų Sąjunga susitarė su nacių Vokietija pasidalyti Rytų Europos valstybių teritorijomis, ir Raudonoji Armija netrukus okupavo Lietuvą, o Kremlius čia tuoju pat pastatė savo okupacinę valdžią. Tai ryški agresija, kurios sovietai negali paneigti ir nuslėpti nuo laisvojo pasaulio akių: ji įrašyta juodžiausiais į pasaulio istoriją.

Sovietų Sąjunga nusavindama ūkius, namus, įmones, santaupas, religinių bendruomenių maldos namus ir jų turtus, paneigdama pagrindines laisves ir teises, tuoju griebėsi persekioti ir naikinti Lietuvos gyventojus. Nekalti žmonės buvo suimtinėjami, kalinami, žiauriai tardomi, tremiami ir žudomi.

Lietuvių tautos naikinimas tęsėsi ištisus metus, kol tarp abiejų santarvininkų prasidėjo karas. Vien tik 1941 birželio 14-15 buvo suimta daugiau kaip 34,000 gyventojų ir ištremta į Sibirą. Rusiškojo bolševizmo siautėjimas, jo žiaurybės, įvykdytos Lietuvoje, buvo vienos žiauriausių žmonijos istorijoje. Sovietų Sąjunga, 1944 vėl okupavusi Lietuvą, dar su didesniu įnirtumu sunaikino apie 400 tūkstančių nekaltų tautos aukų.

Mielieji lietuviai! Su didele širdgėla ir giliu liūdesiu prisimindami okupanto žiaurumus, labai pagarbiai minime 1941 tautos sukilimą, nors ir trumpam atstačius Lietuvos nepriklausomybę, ir 1944-1952 visuotinį ginkluotą pasipriešinimą, siekusį vėl atstatyti Lietuvos nepriklausomybę.

Todėl, lenkdami galvas sovietinio genocido aukoms ir žuvusiems kovoję už tautos laisvę pagerbti, visi kaip vienas ryžkimės kovai su okupantu, kad veikiau lietuvių tauta atstatytų valstybinę nepriklausomybę.

Siekimas tautos laisvės ir kova dėl jos tejungia mus visus bendran Lietuvos laisvinimo darban.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas
New Yorkas
1969 gegužės 28.

Virbickas, Korp! Neo-Lithuania Filisterių S-gos pirm. Antanas Diržys ir kiti.

Po iškilmingo posėdžio, kuriame dalyvavo apie pusantro šimto seimo atstovų bei svečių, prasidėjo darbo posėdžiai, kuriems pirmininkavo V. Abraitis, J. Jurkūnas ir V. Gruzdyzys. I naują ALTS-gos centro vėbą išrinkti: Teodoras Blinstrubas — pirmininku, Vaclovas Mažeika, Kazys Pocius, Cezaris Modestavičius ir Mečys Simkus, — visi iš Chicago.

Po Sąjungos seimo toje pat salėje įvyko Vilties draugijos, kuri leidžia Dirvą, narių suvažiavimas, kuriame dr-jos pirm. A. Laikūnas nušvietė dabartinės laikraščio išlaikymo nelengvas sąlygas bei problemas. Pranešimą papildė Dirvos redaktorius Vytautas Gedgaudas. I Vilties draugijos valdybą išrinkti: Aleksas Laikūnas — pirmininku, Edmundas Cibas, Jonas Gaižutis, Antanas Senikas, Vincas Juodvalkis ir Kazys Karpis.

Po dviejų dienų įtemptų svarstymų, pranešimų bei diskusijų įvyko banketas — balius (dalyvavo apie 200 žmonių), kuriam vadovavo Jurgis Sirusas. Invokaciją skaitė kun. P. Geisčiūnas, meninę dalį atliko solistė I. Stankūnaitė akomponuojant jos tėveliui J. Stankūnui.

Aplamai, seimas praėjo draugiškoje nuotaikoje. Gausiai ir aktyviai dalyvaudant atstovams,

buvo diskutuojami ir sprendžiami ne vien vidaus organizaciniai klausimai, bet ir bendrieji rūpimieji visai lietuvių išeivijai. Prieta išvadų siekt vieningos politinės bei kultūrinės veiklos.

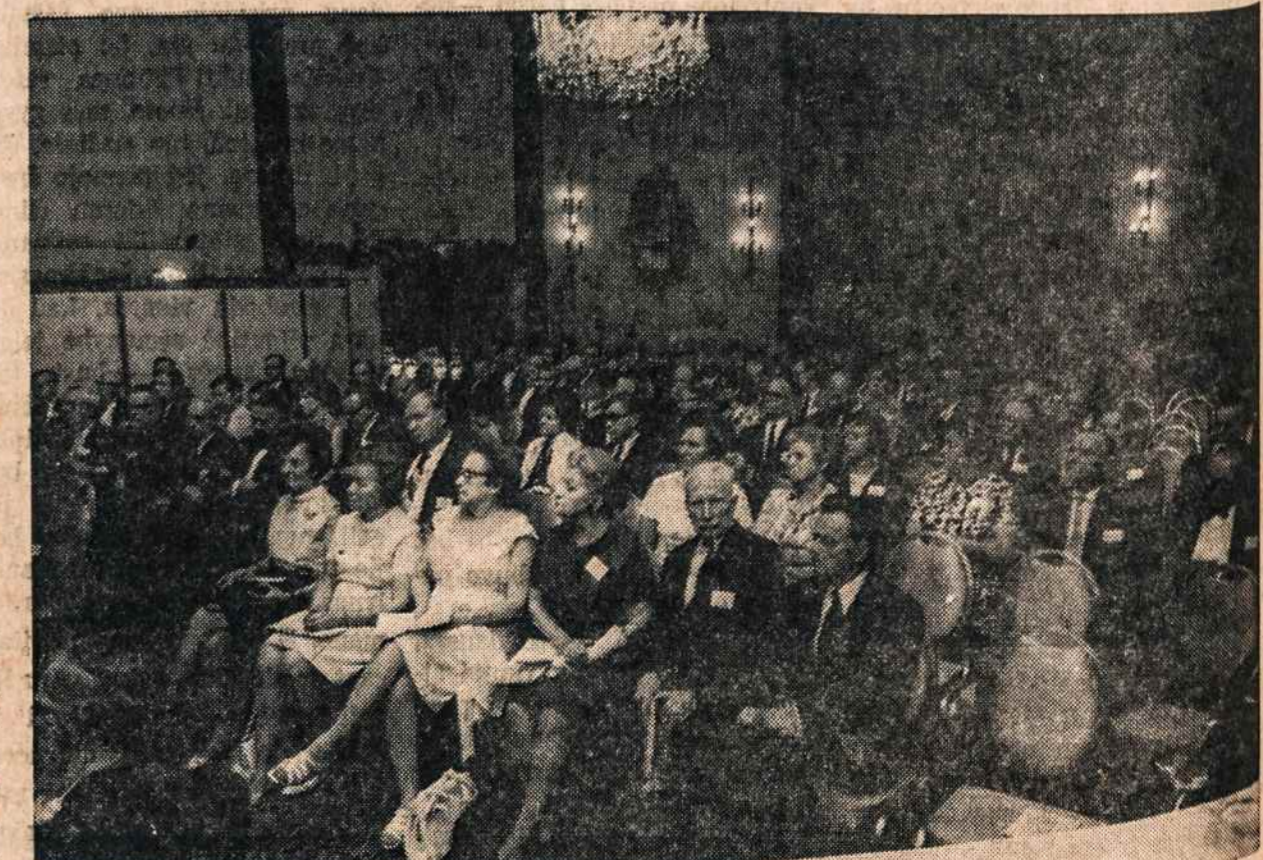
Koresp.

Teodoras Blinstrubas, naujai pirmininkas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas gegužės 30-31 dienomis įvykusiame 20 metų sukaktuviniame seime New York'e. Nuotr. L. Tamošaitis

Solistė Irena Stankūnaitė dainuoja ALTS-gos sukaktuviniame seime New York'e Roosevelt viešbutyje gegužės 31 d. Įvykusiame bankete, kur dalyvavo apie 200 žmonių. Akomponuoja jos tėvelis. Nuotr. L. Tamošaitis

Sukaktuviniame ALTS-gos seime.

Nuotr. L. Tamošaitis

"Tėvynės Sargo" jubiliejinis numeris

Neseniai pasirodė "Tėvynės Sargo" jubiliejinis numeris, skirtas laisvės kovos metams. Pasirodė pasivėlinęs, bet už tai atsiliepinio savo skaitytojams dydžiu (222 psl.) ir turiniu.

Tėvynės Sargas yra politikos ir socialinių mokslų žurnalas, įsteigtas 1896. Tai kelminis lietuvių katalikiškos visuomenės žurnalas. Vėliau išriedėjo iš jo įvairūs ir gausūs katalikiški laikraščiai ir žurnalai.

Pirmoje T. Sargo dalyje yra sutelkta virtinė svarbių mūsų tautos istorinių dokumentų — Lietuvos Tarybos 1918 vasario 16 deklaracija, Vliko 1944 vasario 16 deklaracija, Vliko Wuerzburgo protokolas, Lietuvių Charta, davusi pradžią L. Pasaulio Bendruomenėi, Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo penktiasdešimt metų sukakties manifestas, Lietuvių Krikščionių Demokratų S-gos deklaracija. Vertingas yra nepriklausomos Lietuvos Respublikos pripažinimo de facto ir de iure kalendorius, kurį kruopščiai paruošė M. Krupavičius. Toliau seka Mintys ir nuotaikos, laisvės kovos metus minint (Domas Jasaitis) ir Visuotinė žmogaus teisių deklaracija ir Lietuva (dr. K. Sidlauskas).

Ypatinai įdomi ir vertinga yra K. Račkausko studija "Dėl vasario 16 d. akto teisinio pobūdžio". Tai originali ir įtikinanti vasario 16 akto teisinė interpretacija. Studija yra papildymas jo ankstyvesnės studijos "Lietuvos konstitucinės teisės klausimais".

Labai aktualus ir daug duomenų sutelkęs yra straipsnis "Sovietinis ateizmas Lietuvoje" (P. Rimtautas). Turininga studija yra "Prel. Mykolas Krupavičius ir žemės reforma" (Pranas Pauliukonis). Abudu pastarieji straipsniai bus tęsiami T. S. Nr. I (30) 1969.

Įdomus ir aktualus yra reportažinis straipsnis "Čekoslovakijos tragedija" (Druidas). Vliko veikalai yra paskirti "Vliko pirm. dr. J. K. Valiūno užjūrio kelionės" (P.V.) ir "Vliko dvidešimt penktasis gimtadienis" (Dijas).

Aktualias problemas liečia straipsniai A. Budreckio "III PLB Seimas ir jo politikavimas" ir A.A. Regio "Sv. Kazimiero lietuvių kapinės Chicagoje".

Dr. J. Eretas atskleidžia savo talentą straipsniu "Politiškas Pakštas nepriklausomybės laikais" (1925-1938).

Skyriuje "Ryškieji veidai" prisiminti dr. El. Draugelis (80 m. proga) ir Bernardas Zukauskas (70 m. proga). Skyriuje in memoriam prisiminti Kazys Bizauskas, dr. Viktoras Jasaitis, kun. Bronius Dagilis, kun. Jonas Starkus.

Nepaprastai įdomus rašinys "Vlado Jurgučio dienos po II pasaulinio karo". Tai jo laiški, rašyti M. Krupavičiui. Jų tąsa bus spausdinama Nr. I (30) 1969 ir Nr. 2 (31) 1969.

Skyrius Pasaulio Krikščionių Demokratų gretose parodo Kr. Demokratų plačią veiklą visame pasaulyje, o Lietuvių Krikšč. Demokratų S-gos veiklos kronika trumpai paliečia Sąjungos veiklą JAV ir kitose šalyse.

Šį numerį pajavairina keliolika įdomių fotografijų.

Dabartinis T. S. redaktorius yra dr. Domas Jasaitis, o administratorius — Jonas Jakubonis. Viršelį piešė Paulius Jurkus.

Kitas Tėvynės Sargo numeris žada pasirodyti 1969 m. lapkričio mėn. Jame bus įvestas Literatūros skyrius, kurį tvarko rašytojas Pranas Naujokaitis.

T. Sargietis

Ekumeninė maldos diena

Philadelphijos Pabaltiečių Komitetas ruošia Ekumeninę Maldos Dieną. Ji įvyks birželio 15, 2 val. p.p. Sv. Petro ir Povilo katedroje, N. 18th Street ir B. Franklin Parkway, Philadelphia. Jos tikslas ne tik bendrai pasimelsti, bet kartu ir priminti pasauliui komunistinio okupanto pavergtas Pabaltijo

tautas, ten vykdomą sąžinės prievartavimą ir žiaurų visų religijų persekiojimą.

Si maldos diena bus ypatingo pobūdžio ta prasme, kad katedroje su mumis maldoje už mūsų kraštą jungsis aukščiausieji krikščioniškųjų tikybų dvasininkai. Išskilmė vadovaus ir pamokslus sakys Philadelphijos arkivyskupas kardinolas John J. Krol ir Pensilvanijos liuteronų sinodo prezidentas kun. dr. William A. Janson, Jr. Asmeniškai pamaldose dalyvauti taip pat yra sutikę Pensilvanijos episkopų diecezijų vyskupas dr. Robert L. De Witt, Pensilvanijos metodistų konferencijos vyskupas dr. J. Gordon Howard, Philadelphijos metropolijos krikščionių bažnyčių tarybos vykdomasis pirmininkas kun. dr. Rufus Cornelsen, Philadelphijos metropolijos ortodoksų bažnyčių tarybos vykdomasis pirmininkas kun. Alexander Fedorenko, Philadelphijos katalikų vyskupai pagalbininkai dr. John J. Graham ir G. V. McDevitt.

LAWRENCE, MASS.

Gegužės 11, sekmadienį, Sv. Pranciškaus bažnyčioje buvo minima Motinos diena. Mišios buvo aukojamos ta intencija ir pamokslai sakomi ta tema. Parapičiai gausiai atukojo sudėti nēm mišiom už gyvas ir mirusias motinas. Daugelis degė žvakės.

Parapijos klebonas kun. Petras Sakalys su dviem kitais kunigais gegužės 15 dviem savaitēm išskrido į Romą.

Gegužės 18, sekmadienį, 28 parapiinės mokyklos vaikučiai priėmė pirmąją komunią. Juos paruošė seselės mokytojos. Po pietų buvo gegužinė procesija. Vaikučiai su kryžium ir žvakėmis, kun. Jono Bernatonio ir seselių mokytojų lydimi, atėjo iš mokyklos į bažnyčią. Bažnyčioje Ona Akstinienė su savo dukra buvo paruošusios, gražiai gelėm papuošusios laikinį altoriuką su Dievo Motinos statula. Procesijos dalyvės mergaitės tą statulą apvainikavo, pagiedojo keletą giesmių. Kun. J. Bernatonis pasakė atitinkamą pamokslą ir palaimino Šv. Sakramentu. J. S.

Tyliąsias Pabaltijos Bažnyčias. Tą dieną tūkstantis septyniuose šimtuose įvairių tikybų Pensilvanijos bažnyčių bus melodžiamasi už mūsų persekiojamą tautą ir tuo reikalu bus skaitomi ganytojiški laiškai. Pabaltijo tautų šauksmas pasieks milijonus tikinčiųjų.

Kviečiame visus dalyvauti Ekumeninės Dienos pamaldose, šioje didžiulėje demonstracijoje už laisvės Pabaltijo tautom gražinimą. Parodykime visi, jog vertiname amerikiečių aukštųjų dvasininkų mum rodomą prielankumą. Savo dalyvavimu skelbkime pasauliui mūsų tautai daromą skriaudą. Tuos, kuriems atstumas neleidžia Maldos Dienoje dalyvauti, prašome aukos rengimo išlaidoms sumažinti. Aukas prašome siųsti Philadelphia, Pa. 9382 Hoff St., Philadelphia, Pa. 19115.

Junkimės su vergiją nešančiais broliais ir sesėmis galinam šauksmui: Laisvės pavertiesiems! Tegriuva tautų kalėjimo sienos! Laisvės mūsų pavertgtai tėvynei Lietuvai!

Philadelphijos — Pietinės New Jersey LB jubiliejinių metų komitetas:

Algimantas Gečys, pirmininkas
Juozas Ardys, finansų sekijos vadovas
Philadelphijos lietuviai klebonai:
Prel. dr. V. Martusevičius
Kun. dr. C. Batutis
Kun. J. Degutis

Baltimorės žinios

Visų tautų dienos buvo surengtos gegužės 31 ir birželio 1 Gwynn Oak parke. Rengimo komiteto pirmininke buvo Marija Bučinskienė. Mum lietuviams tai buvo tikrai garbė, kad šiais metais visam parengimui vadovavo lietuvis. Lietuviai turėjo savo stalą, kur pardavinėjo valgius ir rankdarbius. Tautinių šokių grupė pašoko keletą šokių, kurie susilaukė didelio publikos dėmesio.

Mišių patarnautojai, kurie per visus metus tarnauja lietuvių šv. Alfonso bažnyčioje, birželio 4 turėjo savo ekskursiją į Hershey parką. Ten ne tik linksmai praleido laiką, bet ir aplankė garsią Hershey Chocolate dirbtuvę. Visas kelionės išlaidas sumokėjo prel. L. Mendelis.

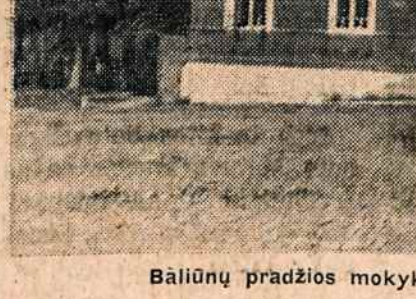
Lietuvių šeštadieninė Mindaugo vardo mokykla mokslo metus baigia birželio 8 d. 3 v. popiet. Į baigimo iškilmes atsilankys žymus poetas Jonas Aistis iš Washingtono. Visi kviečiami dalyvauti ir pasidžiaugti vaikų pasiektu darbu.

Sodalietės birželio 6 šv. Alfonso mokyklos kambariuose rengia "Rummage sale". Bus pardavinėjami drabužiai ir kiti reikalingi dalykai.

Sv. Alfonso mokyklos mokslo metų pabaiga bus birželio 15 d. 3 v. popiet. Dabar vaikai rengiasi egzaminam ir baigimo programai.

Lietuvių svetainės metinis piknikas bus birželio 29, sekmadienį, Conrad Ruth Villa

Pažadėjo aukoti: po 100 dol.: Ludovika Koppas, Brooklyn, N.Y., George Juskaitis, Brooklyn, N.Y., Peter Šileika, Brooklyn, N.Y., E. Ragžinskaitė, Brooklyn, N.Y., St. Stuporas, Brooklyn, N.Y.

Balijūnų pradžios mokykla Punske valsčiuje, Suvalkų apskrityje.

Putnamo mergaičių stovykloje

PHILADELPHIA, PA.

Kazio Valaičio netekus Balandžio 21 nuo širdies priepuolio staiga mirė Kazys Valaitis, gimęs 1902 spalio 20 Paliepio bažnytkaimy, Ariogalos valsč., Kėdainių apskr.

Velionis mokėsi Paliepio pradžios mokykloje. Karinę priverlo atlikęs nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje, gusarų pulke, grįžęs ūkininkavo mažame tėvo ūkelyje ir vertės namų statyba bei dailidės amatu.

Buvo šaulys, darbštus ir sąžiningas žmogus. Pakviestas dirbti į Ariogalos valsčiaus savivaldybę, ten išdirbo iki pasitraukimo į Vokietiją 1944.

Po antrojo pasaulinio karo tremtiniam apsigyvenus stovyklose, Wiesbadene buvo suorganizuota amatų mokykla. Kazys Valaitis buvo pakviestas stalių klasės instruktorium. Juo išbuvo, kol mokykla užsidarė (1947).

1949, atvykęs į JAV, apsigyveno Detroit, Mich. Vėliau persikėlė į Chicago, Ill. Po kelių metų atvyko į Philadelphiją, Pa., kur įsigijo krautuvę, kurioje darbovosi iki 1967. Pardavęs krautuvę, nusipirko namuką, kuriame ruošėsi pasisėsti. Deja po pusantrų metų poilsio mirtis išplėšė jį iš gyvųjų tarpo.

Kazys Valaitis buvo labai malonus būdo. Niekam niekuomet nesiskundė. Darbe kruopštus iki smulkmeniškumo. Mylėjo lietuvišką spaudą, ją rėmė aukomis. Prenumeravo Draugą, Darbininką, Tėviškės Žiburius, Dirvą, Ateitį, Laiškus Lietuviams, Laisvąją Lietuvą, Vienybę (kol ši nebuvo rausva). Priklausė Draugo knygos klubui ir turėjo visus jo leidinius. Prenumeravo Lietuvių Enciklopediją.

Šokiams geros geras orkestras. Svetainės šėrininkai kviečia visus į pikniką.

Marė Petrašienė, ankstesnės kartos lietuvis, ilgai gyvenusi Baltimorėje ir sulaukusi gražios senatvės, mirė gegužės 24. Velionė, kai buvo jaunesnė, dirbo siuvykloje ir dalyvavo lietuviškame gyvenime. Gedulingos mišios už jos sielą aukotos šv. Alfonso bažnyčioje gegužės 28. Palaidota Loudon Park kapinėse. Liko nuliūdęs sūnus ir jo žmona.

Jonas Obelinis

PHILADELPHIA, PA.

Po iškilmingų mišių šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, per kurias giedojo solistė Juzė Augaitytė, balandžio 26 velionies palaikai buvo palydėti į Šventojo Karsto kapines Philadelphiaje.

Jo staigi mirtis sukretė artimuosius, ypač žmoną Oną (Savickaitę).

Išsėkis ramybėje, taurus lietuvi, šioje svetingoje šalyje, kurioje turėjai žemišką prieglaudą.

K. Laužinis

Pagerbtas Balfo veikėjas, dosnus lietuvis, pastatęs Punske pradžios mokyklą

STAMFORD, CONN.

Gegužės 25 buvo atšvestos tauraus lietuvių Juozo Kliukensko 80-ties metų gimtadienis. Buvo surengti iškilmingi pietūs, ir juose dalyvavo visa Stamfordo lietuvių kolonija.

Pietų metų kalbas pasakė A. Deikis. Jis kalbėjo Lietuvių Bendruomenės vardu ir įteikė albumą su visų dalyvių parašais. Liet. Moterų Federacijos Stamfordo klubo vardu žodį tarė p. Liūtienė. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Jonas Rūtenis, anksčiau gyvenęs Stamfordėje, o dabar — Merrick, L. I. Jis apžvelgė visus sukaktuvininko darbus.

Be to, dar kalbėjo Z. Stepovičius, A. Juodaitis ir J. Valiūšaitis. Raštu sveikino Balfo reikalų vedėjas kun. P. Geiščiūnas ir Juozas Jurskūnas iš Los Angeles.

Visam pagerbimui vadovavo G. Zemaitaitis, Stamfordo LB pirmininkas. Gi Jonas Rūtenis sukaktuvininką apdovanojo savo tapytu paveikslu — "Lapkriūtys". Kalbėjo ir sukaktuvininkas, visiem nuosirdžiai padėkodamas. Susirinkę dar sugiedo ilgiausių metų ir padainavo lietuviškų dainų.

★

Juozas Kliukenskas 1935 m.

IŠ VISUR

— Birželio įvykių minėjimuose, suruoštuose lietuvių ar jų drauge su latviais ir estais, priimtusius nutarimus prašoma siųsti kraštų vyriausybėm, parlamentaram ir dėti pastangų, kad būtų įdėti vietinėje spaudoje. (E.)

— Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas gegužės 23 lankėsi Washingtone ir Lietuvos atstovybėje drauge su J. Kajecku ir dr. St. Bačkiumi peržiūrėjo Kongreso Bibliotekoje surinktus dokumentus, rodančius Sovietų Sąjungos agresiją prieš Lietuvą. Su jais buvo supažindinta Vliko valdyba jos posėdyje gegužės 28. Dabar atliekami paruošiamieji darbai dokumentus išleisti atskiru leidiniu. (E.)

— Dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, gegužės 25-26 lankėsi Chicagoje. Dalyvavo Lietuvių Fondo suruoštuose pietuose ir ten kalbėjo apie Lietuvos laisvinimą ir Vliko veiklą. Dalyvavo dr. Pijaus Grigaičio, Naujienų redaktoriaus ir Alto vicepirmininko, atsiveikininime gegužės 25 koplyčioje ir Vliko vardu tarė atsiveikininimo žodį. O gegužės 26 dalyvavo laidotuvsė tautinėse kapinėse. (E.)

— Dr. K. Sidlauskas, Alto vobos narys, sutiko tvarkyti Lietuvių Tautos genocido parodos teisinius reikalus. Dr. K. Sidlauskas Alte atstovauja Tautinę Sandarą.

— Vytauto Karoso, kultūrininko ir plunksnos žmogaus, mirties antrųjų metų sukaktuvių proga žmona Ona Karosienė ir dukterė Violeta Karosaitė išleido Vytauto Karoso poeziją atskira knyga "Poilsis ant laiptų".

— Kun. Antanas Mikonis Šilų klebonas, gegužės mėn. pradžioje mirė Šiluose. Velionis buvo gimęs 1906, kunigu išventintas 1933. Pradžioje buvo Užpalių parapijos vikaru. Vėliau perkeltas į Šilus, kur išgyveno 31 metus.

— Antanas Ustjanuskas yra sekretorius vadinamos Simtinių organizacijos, kuri veikia įvairiose valstijose ir kurios nariai, surinkę aukų, apdovanoja šeimas policininkų ir ugniagesių, kurie žūsta eidami pareigas. Kiekvienas tos organizacijos narys per metus įneša 250 dol. tų nelaimingų šeimų šalpai. Šio klubo padalinį Ustjanuskas įsteigė Connecticut valstijoje. Klubo vardas — The Hundred Club. Jis Connecticut valstijoje jau turi 150 narių. A. Ustjanuskas yra veiklus ir kitame sąjūdyje: American Friendship Committee for South Vietnam. Šio komiteto adresas: 518 Park St., Hartford, Conn. Komitetas stengiasi pradžiuginti dovanomis ir aukomis tuos amerikiečius karus, kurie buvo sužeisti Vietnamo fronte.

— Detroito Lietuvių Organizacijų centras ne tik sutiko globoti Amerikos Lietuvių kongresą, bet taip pat aktyviai dalyvauja ir rengimo darbuose. ALOC'o valdyba, susitarusi su Alto valdyba, sudarinėja įvairias komisijas kongreso rengimo darbam vykdyti.

— Literatūros vakaras III plokštelėje išleido J. Karvelio prekybos namai. Plokštelėje yra įskaitę prozas, poezijos ir humoristikos B. Pūkelevičiūtė, L. Sutama, H. Nagys, K. Bradūnas ir Al. Baronas.

IESKOMAS

dr. Frank Mockus, po antro pasaulinio karo atvykęs į JAV ir gyvenęs netoli Chicago. Jo ieško brolis, gyvenęs Landeck, Vokietijoje. Jis pats arba apie jį žiną prašomi pranešti adresu: Dr. Peter Kudyba, 320 Littleton Road, Parsippany, N. J. 07054.

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukojo

150 dol.: Peter Pagojus, Jamaica, N. Y.

15 dol.: Pole Seibienė, Brooklyn, N. Y.

Po 100 dol.: Stasys Dzikas, Woodhaven, N. Y., Alfonsas Ilgutis, Brooklyn, N. Y., Liudvikas Spokas, Brooklyn, N. Y. (pažadėjęs 300 dol.), Ona Mackelis, Elizabeth, N. J., Lucy Gudelis, Bronx, N.Y. (pažadėjęs 300 dol.), Ona Macielis, Brooklyn, N. Y. (pažadėjęs 300 dol.), Filomena Shimkus, Brooklyn, N.Y. (pažadėjęs 200 dol.), Genovaitė ir Aleksandras Radžiai, Baltimore, Md., Edward Valek, Brooklyn, N. Y., (pažadėjęs 200 dol.), Veronika ir Juozą Kriškėčius ir Dorą ir Antaną Velykius (pažadėjęs 200 dol.).

Po 50 dol.: New Yorko Operetės choras, Ona Saukaitis, Bristol Conn., V. Žilinskas, Brooklyn, N.Y., Vyt. Vaškūnas, Brooklyn, N. Y. (pažadėjęs 100 dol.).

30 dol.: J. Gobis, Brooklyn, N. Y.

Po 25 dol.: A. Diržys, Brooklyn, N. Y. (pažadėjęs 150 dol.), V. Aušrotas, Arlington, Va., A. Maculaitis, Brooklyn, N. Y., Sal. Palionis, Brooklyn, N. Y. (pažadėjęs 150 dol.).

Po 20 dol.: W. Mille, Brooklyn, N.Y. (pažadėjęs 100 dol.), Anne Shablinskas, Brooklyn, N. Y. (pažadėjęs 100 dol.), Uršula Maceikonis, Elizabeth, N. J., A. Cirkelis, Woodhaven, N. Y., John Atkochoaitis, Richmond Hill, N. Y., Anthony ir Irena Lubus, Brooklyn, N. Y., J. Jakūčionis, Brooklyn, N. Y. (pažadėjęs 300 dol.), Juozas Savickas, Brooklyn, N.Y. (pažadėjęs 300 dol.), Aleksandra Zukas, Woodhaven, N. Y.

Visiem aukojusiems teatylgina Visagalis!

Įamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasistumtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukus siųsti: Building Fund Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

PUTNAM, CONN.

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų rėmėjų 23-čias suvažiavimas

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų sodyboje balandžio 27 įvyko jų rėmėjų suvažiavimas.

Seselių kopylčioje prel. P. Juras aukojo mišias, kun. Vyt. Zakaras pasakė pamokslą. Suvažiavimo dalyviai pietavo bendrabučio valgykloje. Salėje po kopylčia seselės atliko meninę programą "Prisiminimai ir viltis" — skaidrių, žodžio ir dainos pyne.

Posėdis pradėtas kun. prof. St. Ylos malda. Suvažiavimą pirmoji pasveikino motina Aloyza. Prel. P. Juro mintys apie vabalus, kurie niekam nieko gero nedaro, tik sau, ir bites darbininkes, dirbančias

kitiem, iškėlė ne vienam klausimą — kuris vabalas esu aš?

Posėdžiui pirmininkauti pakviesta K. Marijošienė, sekretoriauti Miliauskienė ir A. Lipčienė. Apie raštu gautus sveikinimus su aukomis pranešė sesuo Aloyza. Žodžiu sveikino Hartfordo, Worcesterio, Bridgeport, Bostono, Waterburio ir New Haveno rėmėjų atstovai. Su sveikinimais dauguma pranešė apie rėmėjų veiklą ir ateities planus. Pavyzdžiui, Hartfordas rudenį ruošia Metropolitan operos solistės Lilijos Sukytės koncertą ir numato pakviesti Clevelando tautinių šokių ansamblį Grandinėlę. Tai būtų du stambesni renginiai.

Vaidžių ir išsamų pranešimą apie Matulaičio namus padarė s. Bernadeta. Namai esą pripildyti, o laukiančių sąrašas gana didelis. Reikalingos lėšos įrengti dar vienam "sparnui".

KEARNEY, N.J.

Apylinkės veikla

Lietuvių Bendruomenės Kearney-Harrison apylinkės metinis susirinkimas įvyko gegužės 18, sekmadienį, Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro patalpose. Susirinkimui pirmininkavo Jonas Kiaušas, sekretoriavo St. Skripkus.

Susirinkimas didesnio išpūdzio nepadarė, nes susirinko mažai žmonių. Iš pranešimų paaiškėjo, kad apylinkės valdyba stumia ratus kiek pajėgia. Platesnės ir judresnės veiklos nesimato, o be to, ir nebėra jėgų, kas tą lietuvišką vežimėlį stumtų: vieni suseno, kiti per daug užimti kitais reikalais, treči lietuviybės reikalų mažai bepaiso.

Vis dėl to čia esančiam lietuviybės židineliui dar neleidžiama visai užgesti. Dar vis, kad ir mažai mastu, kasmet paminima Lietuvos nepriklausomybė (Vasario Sešioliktoji), parenkama aukų Lietuvos laisvinimo reikalui, sekami ir visi kiti lietuviybės puoselėjimo dalykai. Ta nedidelė lietuvių saujelė ir Balfe ir Bendruomenėje ir čia esančiose vietinėse draugijose.

Perrinkta ta pati valdyba. Į ją įeina: Jonas Vaičkus, Antanas Vitkus, Jonas Kiaušas, S. Skripkus ir Antanas Dargis. Valdyba pareigomis dar nepasiskirstė, bet atrodo, jog pirmininku ir vėl liks Jonas Vaičkus.

Parapijos gegužinė

Tradicinis parapijos piknikas-gegužinė (jau 21 iš eilės) šiemet rengiamas birželio 8, sekmadienį, parapijos žemėje. Parapičiai džiaugiasi, kad gali piknikauti čia pat vietoje ir nebereikia važiuoti į tolimas Patersono apylinkes.

Parapijos žemės daug ir apaugusi medžiais ir kitais žalu-

Naujosios Anglijos LKMS suvažiavimas

Balandžio 27 Aušros Vartų parapijos salėje įvyko Moterų Sąjungos Massachusetts, Maine ir New Hampshire apskrities suvažiavimas. Suvažiavimą globojo Worcesterio 69 kuopa.

Marcelė Watkins iš Worcesterio 5 kuopos pasveikino seimo dalyves, pakvietė valdybos nares užimti vietas ir apskrities dvasios vadą kleboną kun. Joną Jutt'ą pradėti seimą su malda. Metinį protokolą perskaitė Antonia M. Wackell. Paskaitą skaitė Marija Baškienė. Pranešimą apie izdo stovį padarė Elzbieta Kalvynienė. Kuopų atstovė užsimokėjo metinius mokesčius.

Balandžio 27 apskrities išdas turėjo 23.68 dol. pajamų.

Eg. K.

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

mynais. Pavėsio užtenka. Čia tikrai galima atsikvėpti. Žmonių parapijos piknike niekad netrūkdavo. tikimasi netruks ir šiemet. Laukiama svečių ir iš tolesnių apylinkių.

Registracija mokyklon

Parapijos mokykla registruoja vaikus kitiem mokslo metam. Registracija tęsis ligi birželio 13. Veiks 8 skyriai. Mokykla turi erdvas patalpas, prityrusius mokytojus (seselės), gausų knygyną ir kitas mokslui reikalingas priemones. Kas nori, kad vaikai igytų gerą išimokslinimą ir išauklėjimą, teisiu čia savo vaikus į Skausmingosios Dievo Motinos parapijos mokyklą.

Mišios lietuviškai

Kas sekmadienį 10 val. parapijos bažnyčioje laikomos giedotinos mišios (suma) lietuviškai. Puikus ir gerai susiderinęs choras atlieka naujai sukomponuotas lietuviškas mišias. Tikrai malonu ir maldinga tokiose pamaldose dalyvauti.

Kol mišių lietuviškai nebuvo, visi klausinėjo, kada, pagaliau, jos bus įvestos. Dabar, kai pačios svarbiausios mišios (suma) skirtos lietuviškai, daugelis vyksta į kitas mišias, kurios laikomos angliškai. Tai kur čia lietuviškumo išlaikymas? Pagalvokime, ar gerai darome. Nebus žmonių, tai, savaime aišku, nebus ir mišių lietuviškai. Kalti būsime mes patys.

J. Mėl.

SCRANTON, PA.

Jonas P. Kovalkoski iš Scranton, Pa., iš valstybinio švietimo departamento gavo 6,300 dol. stipendiją gilinti studijas priešingai atsilikusių srityje. Jis laimėjo vieną iš 14 departamentu suteiktų stipendijų. Jonas yra assistant profesorius East Stroudsburg State College, East Stroudsburg, Pa., ir dėsto psichologiją bei pedagogiką. Jis taip pat gavo 700 dol. stipendiją iš Kennedy fondo. Prof. Kovalkoski toliau studijuos St. Louis, Missouri, ir ruošis doktoratui psichologijoje. Geriausios sėkmės. — B.J.

Prof. Jonas P. Kovalkoski

Namai atsiėję pusantro milijono. Skolos esą dar trečdalis. Aukų namų sąskaiton dar vis gaunama. Suvažiavimo metu pranešta — Matulaičio namų skola sumažinti iš prel. K. Vasio gauta tūkstantis dolerių. Iš pranešimo matyti, kad pajėgesnieji namų gyventojai yra įsijungę į lietuvišką veiklą, kas reikštų, kad jie nėra pasenę! Jie neseniai suvaicino "Vestuves už penkis dolerius".

Stovyklos reikalui kalbėjo sesuo Paulė. Jos surinktomis žiniomis, šio reikalo mintis buvo iškelta jau 1943 metais, bet ir dabar tinkamos stovyklos dar nėra. Matulaičio namų reikalas, iškilęs daug vėliau, jau realizavosi... Net ir neturėda-

NAUJAI IŠLEISTOS KNYGOS

Lithuania 700 Years, parašė A. Budreckis, J. Jakštas, J. Puzinas, S. Lozoraitis, redagavo A. Gerutis. Knyga parašyta anglų kalboje, didelio formato, kietais viršeliais, 474 psl. kaina 12 dol. Liepsnos ir apmaudo ašočiai, premijuotas J. Gliaudos romanas, kaina 4 dol. Kelias į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, J. Puzinas, išleido Karys, kaina 2.50 dol.

Vergijos kryžkeiuose, S. Rūkienė, kaina 5 dol., kietais virš. 6 dol., Lietuvių literatūra svetur, redagavo K. Bradūnas, kietais viršeliais 10 dol., Ant. Vilnelės tilto, P. Jurkus, kaina 2.50 dol. Peilio ašmenimis, J. Jankus, premijuota, kaina 4 dol. Dangus debesyse, J. Svaistas, premijuota, kaina 2.50 dol.

Gatvės berniuko nuotykių, R. Spalio apysaka jaunimui ir senimui. 2-oji Alg. Trinkūno iliustruota laida. 528 psl. minkštasis viršeliais 4 dol., kietais — 5 dol. Labai graži dovana ypač jaunimui. Išleido dr. Vydūno fondas Chicagoj.

R. Spalio anksčiau išleista Alma Mater, kurios kaina kietais viršeliais 5 dol. Taip pat Užsienio Lietuvių Spaudos Metraštis — kaina 2 dol. Lietuvos Geografijos Vadovėlis, Z. Aškolio, kaina 1.50 dol.

Sios bei kitos knygos ir plokštelės gaunamos: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne, 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: **Lithuanian Reader for Self-Instruction.** Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

PAPIGINTOS KNYGOS

"Atsiminimai iš Balfo veiklos". Prel. dr. J.B. Končiaus veikalas apima Balfo įsikūrimo istoriją, lietuvių gyvenimą tremtyje, naujakurių būklę Amerikoje, 144 iliustracijos. Tinkama ir naujakuriam pasiskaityti ir kvietėjam padovanoti. Kaina 3 dol. Kietais viršeliais 4 dol.

"Vytautas the Great". Prel. dr. J. B. Končiaus istorinis veikalas apie didįjį Lietuvos kunigaikštį anglų kalba. Graži dovana angliškai kalbantiem. Kaina 2 dol. Kietais virš. 3 dol.

"Awakening Lithuania". Profesorius J. Stukas anglų kalba aprašo lietuvių tautinį atgimimą. Kaina 3 dol. Kietais viršeliais 4 dol.

Sios ir kitos lietuviškos bei apie Lietuvą knygos gaunamos Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

mos tinkamų sąlygų, jau nuo 1943 metų seselės priėmė kad ir nedidelį skaičių lietuvių stovyklon. Stovyklautojų skaičius kasmet didėjo ir pasiekė tokį skaičių, kad prašymai nebegalimi patenkinti. Klusimo apie stovyklos reikalingumą jau ir būti nebegalėtų. Tad dar šiais švietimo ir šeimos metais seselės tiki, nors pačios dar tikrai nežino kokiu būdu, pradėti statybą. O jų tikėjimas gilus! Tik pridėkime savo paramą visi, kuriem dar labai rūpi lietuviybė, lietuviai, Lietuva...

V. Vaitkus kalbėjo stovyklautojų tėvų vardu. K. Marijošienė perdavė tėvų pageidavimą,

kad stovykla būtų statoma mergaitėm ir berniukam.

Posėdis baigtas prel. P. Juro malda. Sugiedotas Lietuvos himnas. Suvažiavime dalyvavo 58 asmenys; iš jų 37 moterys. Pono Vembrės pasiūlymus naujai paskirtam vyskupui Antanui Deksnui pasiūsti pasveikinimą priimti ir ten pat visu pasirašytas.

Vakarienes metu dar pasikalbėta, pasidalinta išpūdziais ir išsiskirstyta "į kelius" ir kryžkelius" su viltim 24-tame suvažiavime pasidžiaugti dar didesniais seselių ir rėmėjų darbo vaisiais...

Albina Lipčienė

Daugumą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE N. Y.

Lietuvių SLYVYNŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir kristoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys — irklinės, burninės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakaraus salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėm).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N. Y. Times ir Daily News sekmad. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalui kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N.Y. 12824 Tel. (518) NH 4-5071

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t. t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA. TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI. VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių augštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

prima užsakymus Sovietų gamybos visokioms prekėms: šaldytuvai, motociklai, televizijos aparatai, radijo transistoriai, magnetofonai (tape recorders) ir dovanų certificateus galima užsakyti giminėms, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje per mūsų firmą.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

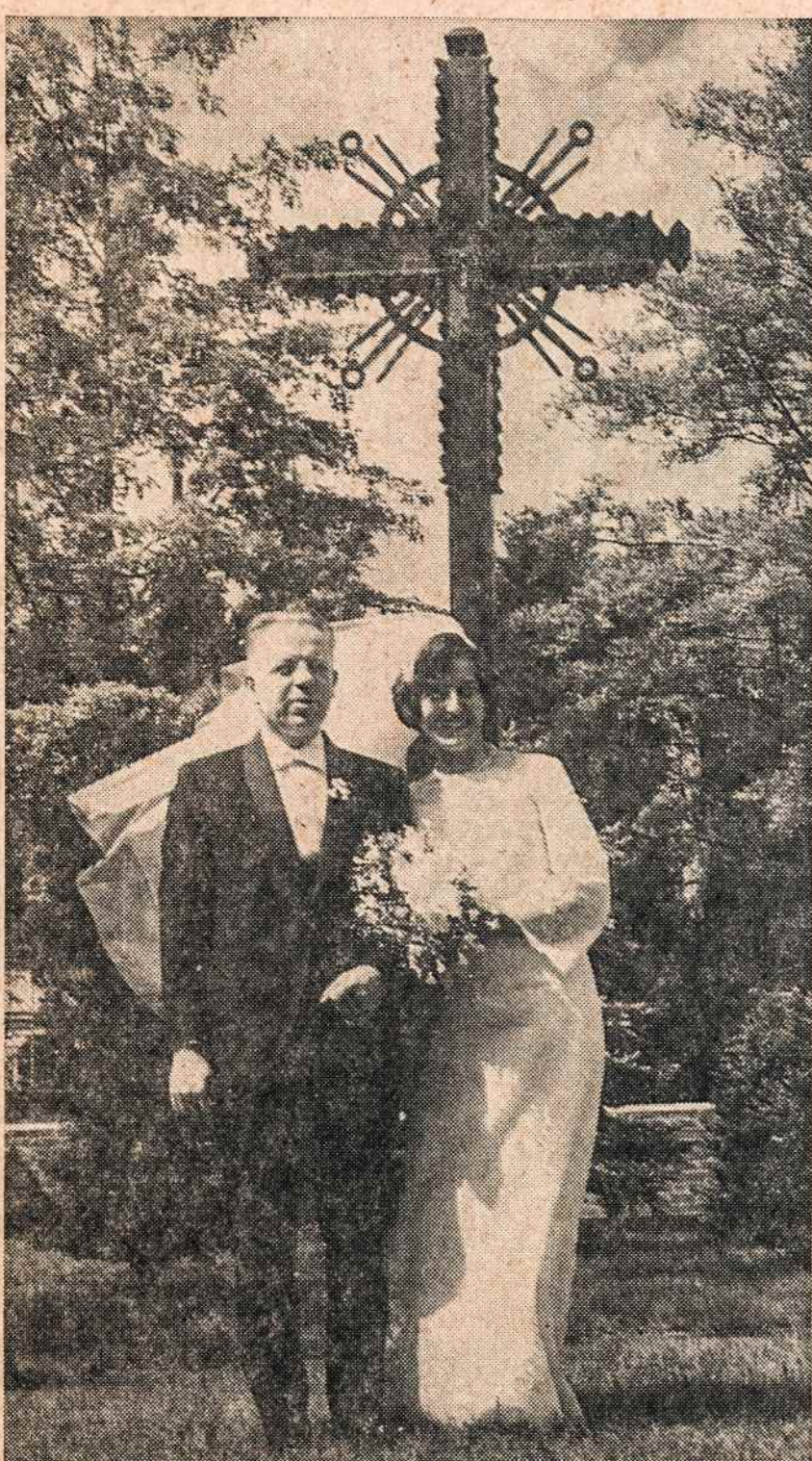
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036

Telef. 212 - 245-7905

SKYRIAI:

New York, N.Y. 10003 — 39 Second Avenue	Tel.: AL 4-5456
Brooklyn, N.Y. 11207 — 2947 Fulton St.	647-6576
Brooklyn, N.Y. 11211 — 370 Union Avenue	EV 4-4952
Boston, Mass. 02118 — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127 — 331 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608 — 3333 South Halstead Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Avenue	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue	365-5255
Hartford, Conn. 06114 — 200 Franklin Avenue	246-9738
Lakewood, N.J. 08701 — 288 Main Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06519 — 509 Congress Avenue	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. — 99 Main Street	274-6400
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Mass. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Worcester, Mass. 01610 — 169 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

Janė Pauliūtė ir Vytautas Staškevičius, susituokę Patersono gegužės 10 d. Nuotr. V. Maželis

WORCESTER, MASS.

Pagerbėtas Massachusettso atstovas Kazys Tagminas

Reta lietuvių kolonija yra tokia laiminga, kad savo valstijos įstatymų leidžiamoje įstaigoje turėtų savo atstovą. Jau keletas metų lietuviams pavyksta praveisti savo atstovą. Prieš keletus metus Massachusettso senato lietuviams atstovavo V. Pigaga, kurio iniciatyva senatas priėmė Pabaltijo klausimu rezoluciją, reikalaujančią Sovietų Rusiją pasitraukti iš Pabaltijo kraštų.

Praeitais metais jis paskirtas aukštu pareigūnu — Massachusettso Welfare viršininku iki gyvos galvos.

Jam pasitraukus iš politikos, atsirado kitas lietuvis, kuriam praeito rudens rinkimuose pavyko demokratų vardu laimėti rinkimus į Massachusettso atstovų rūmus, — tai buvęs trejus metus Lietuvių Piliečių Klubo pirmininkas **Kazys Charles Tagminas**.

Kazys — Charles Tagminas, vos pradėjęs eiti pareigas, tuoj pasirodė esąs lietuvių teisių gynėjas. Jo iniciatyva atstovų rūmai priėmė Pabaltijo valstybių reikalų rezoluciją, panašią į senato priimtą. Apie tai jau buvo spaudoje rašyta.

Balandžio 20 Lietuvių Piliečių Klubo patalpose buvo surengtas Ch. Tagminui pagerbimas, kuriame dalyvavo Massachusettso senatorių atstovų — iš viso apie 30, Worcesterio miesto aukštųjų pareigūnų.

Tai bene pirmas toks lietuvių pobūvis, kuriame buvo tiek daug valstijos ir miesto politikų. Iš viso iškilminguose pietuose dalyvavo apie 500 asmenų.

Pobūvio programai vadovavo advokatas Ričardas Sarapas. Sugiedojus himnus, invokaciją atkalbėjo kun. Eugenijus Borekas.

Kalbėjo visa eilė garbės svečių: miesto burmistras John M. Shea, senatorius Philbert M. Pellegrini, Lietuvių Klubo pirmininkas Jonas Tribandis, Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Jonas Jutkevičius, Worcesterio miesto reikalų vedėjas (City Manager) Francis J. McGrath, senatorius Daniel J. Foley, kongresmanas Harold D. Dono-

hue, Massachusettso senato pirmininkas Maurice A. Donahue ir atstovų rūmų pirmininkas (Speaker) David M. Bartley. Rengimo komiteto pirmininkas Juozas Brazauskas įteikė dovaną.

Kalbėjusieji iškėlė Ch. Tagmino geruosius asmens bruožus: jo nuoširdumą, paslaugumą, norą pagelbėti žmonėms. Toks asmuo kaip tik ir tinka atstovauti įstatymų leidžiamoje įstaigoje. Jis gali daug savo atstovaujamiems asmenim padėti, nežiūrind to, kaip burmistras pabrėžė, visiem įtikti, jų norus patenkinti neįmanoma. Dar aiškiau nušvietė atstovų sunkią padėtį atstovų rūmų pirm. David Bartley, tiesioginis C. Tagmino viršininkas. Pirmiausia atstovas turi susipažinti su visa įstatymdavystės tvarka, darbas nelengvas, nes 240 atstovų su savo rinkimų dažnai skirtingais reikalavimais turi derintis viens prie kito ir rasti bendrą išvadą. Sunku taip pat bus įtikinti ir savo rinkikam: jei važinėsi gera mašina, gerai rengiesi, tai tuoj pradės kalbėti, iš kur jis taip greit pralobė; jei priešingai, — tai priekaištaus, kad kaip blogai atrodo jų atstovas; jei retai atsilankys į savo gyvenamą vietą, tai kaltins, kad užmiršo jis savo rinkikus, o jei dažniau, tai ir vėl bus blogai, sakys, kad nesirūpina savo atstovo pareigomis ir panašiai.

Senatorius Daniel J. Foley pabrėžė, kad lietuvių tauta yra davusi didelį įnašą laisvės supratimui ne tik JAV, bet ir visame pasaulyje. Ch. Tagminas yra tos garbingos tautos atstovas, ir jis garbingai atliks savo pareigas. Visi kalbėtojai linkėjo Ch. Tagminui sėkmės naujose pareigose.

Pabaigoje pats Ch. Tagminas tarė padėkos žodį visiem, kurie gelbėjo rinkimų kompanijose, nes jis tik iš trečio karto buvo išrinktas. Tai rodo jo tvirtą nusistatymą siekti pasirinkto tikslo. Vėliau padėkojo ir visiem atsilankiusiems. Buvo pristatyta visa jo maloni šeima: žmona, trys dukros ir sūnus.

Meninę programą atliko skautų šokėjai. Po to vyko šokiai. Pr.

SPORTAS

FUTBOLU SEZONAS BAIGIASI

Užpėreitą sekmadienį pirmoji Lietuvos Atletų Klubo futbolo komanda baigė 1968-1969 m. pirmenybių sezoną, pralaimėdama paskutiniąsias rungtynes Kolpingui 1:2. Savo lygoje iš 12 komandų LAK užėmė 10 vietą. Iš 22 rungtynių surinkta 13 taškų — 4 laimėjimai, 5 lygiosios ir 13 pralaimėjimų. Popieriuje panašios pasekmės gal ir nekaip atrodytų. Prisiminti-

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Vaianda NEW YORKE
Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės Žiburys — NEW YORK
Lietuvių ir anglų kalbomis sekmdadieniais 2-3 val. popietį WHEB 105.9 FM banga. Vedėjas: Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga
Sekmdadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER BROCKTON, MA
Vedėjas P. VISČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass. Tel. JU 6-7209
FM bangomis 107.9 MC
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass. Sekmdadieniais nuo 11 iki 12 vid.

DETROIT, MICH.
Lietuviškų Melodijų Radio Valanda WJLB stotis — banga 1400
Šeštadieniais 3:00 iki 4:00 p.p.
Patricia Bandza tel. 278-3265
Algis Zaporackas tel. 549-1982
Vedėjas — Ralph J. Valatka
15756 Lesure Detroit, Mich. 48227
telefon. 273-2224

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn. Tel.: 249-4502
Sekmdadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sekmdadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila., Pa. 19123
PO 5-0932
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

LOS ANGELES, CALIF.
L. Bendruomenės Radijo Valandėlė įkurta 1969.II.16, stotis KTYM, banga 1460. Sekmdadieniais 5-5:30 v. p.p. Liet. Radijo valandėlės klubo pirm. S. Pautienienė, sekr. J. Gedmintas, Ed. T. Sereikiene, vedėjas S. Paltus. 3786 Griffith View, Los Angeles, Calif. Telef. 662-0244.

Berniukų stovykla prie Atlanto
Visi berniukai nuo 8 metų iki 15 metų kviečiami atsigavinti kiūnu ir siela, sustiprinti savo patriotinę dvasią Pranciskų vedamoje stovykloje Kennebunkport, Maine. — Stovykla veikia nuo birželio 27 d. iki liepos 25 d. Atlanto bangos ir erdvus baseinas laukia jaunimo!
Dėl registracijos ir informacijų kreiptis:
FRANCISCAN MONASTERY
Kennebunkport, Me. 04046 Tel. (207) 967-2011

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausias dešros
Kelienei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užieikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijs: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpk. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

na, kad atlelai šį sezoną neteko eilės žaidikų. Verstasi su savais likusiai. Pagarba visiem ištikimam sezoną pabaigusiem. Nepavydėtinaip taip pat atrodo klubo vadovavimo reikalai. Jei ne broliai Remėzos pas seniorus, o Steponis, Riauba, Atkočius pas jaunuosius, dar liūdniau būtų. Šiaip jau kiti daugiau užsiima New Yorke lietuvių tarpe įprastu asmeniškų ambicijų paskatinto kalbėjimo (ar burnos aušinimo) menu.

Iš visų komandų kaip jau anksčiau minėta, geriausiai eina mažučiai. Prieš Gottschee baigė 1:1.

Ateinantį šeštadienį žaidžia tik mažučiai. Pinmenybių rungtynės paskirtos 3 val. namie prieš Doxa.

Beje, New Yorke prasidėjo tarptautinio futbolo sezonas. Šį sekmadienį mūsų lygos (DA FB) rinktinė Randalls Island stadione žaidžia prieš Barceloną. Įprasto metinės vokiečių lygos šventės metu parado, kuriame dalyvaujavo ir mūsų klubas, Reiškia, ne vien tik pas mus nuosmūko žymės.

Atletas

The world is wider than a window

The quarter of a million of our children born each year with birth defects deserve more than mere existence on the fringes of a fast-moving world.

At more than 100 March of Dimes Birth Defects Centers across the nation, teams of medical experts strive to correct or moderate nature's mistakes to give these children their chance for useful, satisfying lives.

You can help birth defect children open their window to the world by supporting March of Dimes programs of research, medical care and education.

fight birth defects

Give

MARCH OF DIMES

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Lietuvos rinktinė gana tvirtai pirmąją "Europos taurės" korespondencinių šachmatų varžybose. Lietuvos šachmatininkai turi surinkę 46 tš. iš 67 žaistų partijų. Maskva 46 iš 71. Estija 41 iš 77, toliau Vak. Vokietija RTFSR, Vengrija, R. Vokietija, Latvija ir Belgija. Lietuvių komandoje pasižymi V. Mikešas, surinkęs 4½ iš 6, Vistaneckis 4½ iš 5 ir D. Lapienis 5½ iš 6.

Petrosgano ir Spaskio mačas dėl pasaulio čempiono vardo rodo 8-8, beliko 8 partijos.

Vladas Karpuska draug su latviu Tums ir Gauet surinko po 3½ tš. iš 5 galimų, Chicago Austin klubo varžybose. Laimėjo Amerikos jaunųjų čempionas De Fotis, pakrovęs 5-0.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

REAL ESTATE

Windham area, Catskill Mts: 3 bdrn apt in pvt home, all conv, nicely furnished, beautiful secluded mt. area, short riding dist to churches, stores, golf course, etc. season rental \$675. Write H. E. La Pierre, Round Hill Road, E. Jewett, N. Y. 12424 or phone (518) 734-4506.

DISPLAY

All types of Painting and Spraying. Acoustical ceilings, Multi-color, etc graining, glazing and marbelizing. Factories & offices, completed over week-ends. Airtless equipment, reasonable rates. 231-6900 527 E 233rd Street Bronx

NATION-WIDE ART CENTER
Open 6 Days a Week
Original Oil Paintings
Custom framing at discount prices
2712 Nostrand Ave Brooklyn
Call DE 8-8112

B & B REST HOME
A Home Away from Home
Good food & recreation facilities
Catholic Church within the Area.
Jacksonville Road Mt. Holly N.J.
Call 609-267-4025

D. D. Painting Co.
220 EDGEcombe AVE.
CALL WA 6-5370
Commercial work, all overhead work, inside and outside. Sidewalk-cement finish. Roofing and all work guaranteed.

PRINTING FOR CHURCHES AND CLUBS
Tickets Raffles Programs
Throwaways Envelopes
BLACKMAN PRINTING
93 Ralph Ave. — Call GL3-6910

WE HAVE THE TRUCKS (3) for Commercial, Industrial & Factories
We handle anything in the Great Metropolitan area and L.I. — Call 516-822-2090 8 AM to 5 PM ask for Mr. Tony Di Marco.

CRAIG - NIWEL PHOTO STUDIO
We take Pictures at Low Rates.
Weddings, Parties, Showers, Family Pictures—86 W 167th Street N.Y.C.
Call 588-2220

DONNELLAN'S RIVEREDGE Box 2 Moodus 5, Conn. Family vacation fun — private beach, pool, canoes, water skiing, tennis, dances, barbecue, Sunday night buffet, all sports and activities. Golf and horses nearby. Color folder. 203-873-8179

H. W. FEMALE

CLEANING WOMEN DAY WORK
Good Salary and Benefits
Apply JOSEPH'S RESTAURANT, 279 Dartmouth St. Boston. Phone: 617 CO 6-1502

Good
TYPIST — LIGHT STENO
for large, pleasant
WASHINGTON HEIGHTS
Real Estate Office, 35 hr. week
\$100. Call, Miss Kelley, 927-4110

Nurse, R.N.: Assistant to Director of Nurses. Top Salary, benefits — good opportunity, pleasant surroundings. Fieldstone Lodge Nursing Home, 666 Kappock St. Bronx, N.Y. For appt. call: 549-1203

KEYPUNCH OPERATORS
PART OR FULL TIME
DATA TIME INSTITUTE
Experience — minimum 6 months
254-2400

Keypunch operator. Exp oper 024, 026 and 059. Good starting salary, fringe benefits. Stenographers, beginners, electric typewriter 45 wpm, shorthand 80 wpm, good starting salary, fringe benefits. ACF Industries Inc. Personnel Dept., 10th fl. 750 Third Ave. N.Y.C. — 986-8600

TYPIST
Experienced new Midtown location. Congenial 3 person office. Good starting salary. Air conditioned. Wonderful Boss. — Call 582-1178.

SECRETARY - RECEIPT
Light steno, clerical work, 9-5.
TV Production Company
Penn Plaza
279-0973

KEY PUNCH OPERATOR
ALPHA — NUMERIC
Hours 9 to 5 Salary Open
Free major medical & life insurance
Call:
GR 5-3001 Ext 41

GEN. OFFICE WORKER
Typing, good at figures, willing to train on Burrough's E-2190 Computer. Pleasant small office. Hrs. 9 to 5. Salary open.
788-1122

SERVICE

CONTRACT WORK WANTED
Woodworking Metal and Plastics
Travers Wood Prod Corp.
226 E 144th Street N.Y.C.
Call 665-8155 Place of Business
Home Phone — 993-3683

JIMMY'S FURNITURE REFINISHING & REPAIR
We Make your Furniture Look Like New
We go to the Home
Call 857-4888

STATION TAXI — 791 Fairview Ave Ridgewood Bklyn 24 hour service for airports and hospitals for weddings and parties for prompt courteous service local & long distance call 497-9888

CYPRESS OUTDOOR SWIMMING POOL
Open 7 days a week
A Family Place
852 Jamaica Ave Bklyn N.Y.
Call AP 7-0788

MALE - FEMALE

OPERATORS
Experience in regular needle Complete Dress or semi-section. Permanent, year round work — SAAD DRESS CORP. 1004 Westchester Ave. Bronx, N.Y.C. — 542-8070

CLERICAL
for a better job at Companion Life

RAPID PROMOTION OPPORTUNITY TO LEARN GOOD PLACE TO WORK COMPANY ON THE GROW

WE NEED: CLERKS CLERK-TYPISTS FIGURE CLERKS
If You Have a H.S. Diploma COME SEE US
We provide the training for the job you've always wanted.

COMPANION LIFE INS. CO.
230 Park Ave., N.Y.C.
(Grand Central area)
FOR APPOINTMENT
CALL:
F. HARRINGTON — OR 9-3939

BILLER-Friden Computer
Some experience necessary, near midtown area.
OR 9-6460 ext. 25

FEMALE—MALE

X RAY TECHNICIAN
DOCTORS GROUP
Salary Open
Call 914-723-5566
Between 9 AM and 4 PM.

PLASTICS

Polyethylene Extruder Operators. Flexographic Printers Polyethylene Bag Making Operators
Experience preferred, not necessary
Excellent fringe benefits including pension.
Steady all year work including overtime.

Apply to our Personnel Dept. 337-6191
5 Raritan Rd. Oakland, N.J.
POLY PLASTIC PRODUCTS, Inc.
An Equal Opportunity Employer

Secty's and Typists
Full and Part Time

PRATT INSTITUTE

We have a variety of interesting positions. HS grads with electric typewriter skills preferred. Most secretary jobs require shorthand. Many benefits including unusual vacation and free tuition.
CALL
PERSONNEL DEPT.
622-2200, Ext 458
For More Information

Clerk - Typist BROOKLYN

IF YOU HAVE:

- Good typing skills (IBM electric)
- A flair for detail and figure work
- The desire to handle a responsible position in Personnel Records

WHY COMMUTE?

WE OFFER:

- Modern air cond. offices
- Liberal fringe benefits
- Congenial atmosphere
- Cafeteria on premises

For detail and appointment call Miss Howard, 768-8900

BKPR, ACCTS REC.
Burroughs 100 or 1400
Keyoff, garment mfr. Salary open.
Garment industry experience.
CH 4-4514

WANTED EXP GARDNERS
Steady work all year round.
Salary according to experience.
Also exp. Chambermaid. Pine Hollow Country Club Route 25 A East Norwich L.I. — 516 WA 2-0300

Handicapped needed. We need 10 handicapped persons for outside field promotion, new line of products made by handicapped workers. No exp necessary, we train and furnish product. Must be able to move freely, excellent earnings. Call for appointment: 732-4846 or 732-4282.

ACCTS REC. CLERK
Knowledge of credit adjustments. Lite typing. Good salary, good benefits. Midtown. Call Mr. Karp (212) LO 3-2700.

MAN - WIFE TEAM
Year round for camp and school in Liberty, N.Y. Varied duties. Room & board included. Good for retired couple. Call or write: Dr. G. Burday 47 E. 67 St., NYC, 212-539-2531

STATISTICAL TYPIST
Wall St. accounting firm, 1-2 years experience, light steno. Salary open.
WH 4-0677

AUTOMOBILIŲ PATAISYMO ir NUDAŽYMO
reikalais kreipkitės į gerai patyrusius mechanikus, kurie sąžiningai atliks visus darbus.

Mantel & Doren, Inc.
83-12 Cooper Avenue
Glendale, N. Y. 11227
Tel. 894-4188

H. W. MALE

Knitters 2nd shift exp preferred. Good wages, progressive increases, overtime, incentive plan, pd holidays & vacations, group insurance plan. For interview call: Mr. Kibbe or Mr. Ryzewski 413-596-6821. Michael Paul Knitting Mills, Wilbraham Industrial Park No. Wilbraham, Mass.

PLUMBERS AND PLUMBER'S HELPERS
Steady Job, Good Salary
Paid Vacation, Rockland County (45 minutes from N.Y.C.)
Call (914) 357-3503

EXP ELECTRIC MOTOR REPAIR MAN
Steady nice working conditions
Drivers Lic Required
Call OL 8-2441

Factory Help wanted \$2.50 per hr, increases of 10¢ each month up to \$3.11 per hr. Knowledge of English required. Promotion with exp. fringe benefits, pension funds. Call (914) 668-4300 or apply 1-3 PM Tues. and Wed at: I. Stern & Co., Inc. 320 Washington St. Mt. Vernon, N.Y.

GENERAL FACTORY HELP
Steady nice working conditions
Call 274-0300 ask for Lucy Rosa
PROSPERITY CLEANERS
4812 25th Avenue
Long Island City

EXP GARDENER
Steady position in Roslyn area — 5 day week 8 hour day matured man preferred salary based on experience and quickness.
Call 516-791-5100

MEN
Expanding new corporation is looking for men to fill the following positions:
MATERIAL HANDLERS 2nd and 3rd shifts. Supplies machines and operators with raw materials and work, & takes away finished goods.
SERVICE OPERATOR 2nd shift, provides maintenance and cleaning of plant and grounds.
PLASTICS FORMAN 2nd and 3rd shifts. Overseas operation of plastic injection and rubber molding operations.
Paid holidays and vacation, shift premiums and educational assistance program. Appointments to be made through our receptionist, call (201) 722-7800. **Cormedics Corp.** A Subsidiary of Corning Glass Works 60 Fourth St., Somerville, N.J. — An Equal Opportunity Employer

APPLY NOW
711 Wall Street (at F.D.R. Drive)
8:30 am - 4:30 pm
on Wednesday - Friday.
634 Lexington Ave. (at 54th St.)
9:00 am - 7:00 pm
Monday and Tuesday
9:00 am - 5:00 pm
Wednesday - Friday
For Something More Than A Job
An equal opportunity employer m/f

CAN LINE LEAD MECHANIC

READY TO MOVE UP,
But no room where you are?
We are looking for well qualified Can Makers with extensive experience and a thorough knowledge of Body Makers, Sprayers, Double Seamers, etc. Down-The-Line-Mechanics preferred with beer and beverage can background. Good Employee Benefits & attractive wages. Opportunity to grow with an expanding division of a well established company.

Contact Mr. E. C. Polarolo
THE COCA COLA COMPANY
FOODS DIVISION
480 Mercer St., Highstown, N.J.
(609) 448-5100

WANTED! COOK
for Italian and Continental Cuisine. Good Salary
Call Chef 914 WO 7-1757
Playland Park Restaurant
Playland Park, Rye, N.Y.

INVENTORY CONTROL
Knowledge shipping, receiving, warehousing. Bright beginner considered. Draft deferred, typing a must, good at figures. Good starting salary, full benefits, profit sharing. — Call H. Green 383-8351.

TRAINEE
FOR BAY RIDGE FIRM
Learn Selling, Warehouse Asst., Local Delivery, Excel. Future \$85.
GE 9-7707

Muziejaus retenybė!
Baigiančios pranyktį Neprikl. Lietuvos SIDABRINĖS MONETOS
pardavimui: 5 litai — J. Basanavičius, 10 litų Vytautas Didysis, 10 litų prez. A. Smetona ir kitos. Kainaraštis — pareikalavus P. ZABLOCKIS, 2333 Ontario St., Vancouver 10, B.C. Canada.

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJIENOS

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

JAUNIMO POLITINIS SEMINARAS

Lietuvos vyčių New Yorko ir New Jersey apskričių susirinkimas įvyks birželio 8 Philadelphiaje, Pa. Svečius priims vyčių 3 kuopa. Pradžią 2:30 val. popiet. Vadovaus kuopos pirmininkas Larry Janonis. Programoje valdybų narių pranešimai ir rinkimas delegatų į 56 metinį ir visuotinį vyčių suvažiavimą, kuris įvyks rugpjūčio 21-24 Robert Treat viešbuty, Newark, N. J.

Prel. J. Balkūno pastangomis visose bažnyčiose Queens rajone birželio 15, sekmadienį, mišiu metu bus pridėamos specialios tikinčiųjų maldos už Lietuvą, Latviją ir Estiją, prisimenant išvežtuosius ir meldžiant pavergtiems kraštams išlaisvinimo iš komunistų jungo.

Vija Vėtra, latvė balerina, birželio 8, sekmadienį, su Indijos sakraliniais šokiais dalyvaus Central Unitarian Church pamaldose 9:30 ir 11:15 val. ryto. Bažnyčios adresas: 156 First Avenue, Paramus, N.J.

Vlikas kviečia New Yorko apylinkės jaunimą prisidėti prie politinio seminaro, kuris bus birželio 7-8 dienomis New Yorke, 29 West 57 St., 9 aukšte, Pavergtų Europos Tautų Seimo (ACEN) patalpose. Seminaro pradžia 11 v. ryto. Seminaro dalyviais gali būti studentai ir studijas baigę asmenys 18-30 metų amžiaus. Prašomi Vlikui telefonu (752-0090) pranešti iki penktadienio, nes seminaro dalyviams priešpiečius, vakarienei ir įėjimą į pasilinksminimą parūpins Vlikas.

Šeštadienio vakare, birželio 7, 8 v. įvyks susipažinimo linksma vakaris estų namuose, 243 East 34 St., Manhattane. Įėjimas tiems, kurie seminaro nedalyvaus, bus 2 dol.

Už a.a. Elzbieta Jakaitienę ir Petrą Petronį mišios bus birželio 9 d. 7:30 v.r. Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioje. Apie tai praneša Jonas Jakaitis.

BAIGĖ MOKSLUS

Jonas Sodaitis, Maspeth, N. Y., užbaigė St. Francis Preparatory High School Brooklyn, kaip garbės studentas. Uolus atletas. Jis buvo išrinktas "Outstanding Teenager of America" ir apdovanotas Joseph P. Daley medaliu už savo nepaprastą pasiaukojimą.

Jis ruošiasi lankyti Columbijos universitetą šį rudenį. Studijuos psichologiją. Gavo stipendijas iš Columbijos universiteto ir iš New Yorko State Regents.

Veiklus V. Atsimainymo parapijos narys. Jo mėgiamas užsiėmimas — fotografavimas už ką jis yra laimėjęs nemažą premiją.

Marijona Sodaitytė, Maspeth, N. Y., užbaigė St. Joseph's College for Women Brooklyn su aukštais pažymėjimais. Anksčiau ji lankė Mary Louise Academy Jamaica, N. Y. Ji yra buvusi kolegijos Mokslo Draugijos pirmininkė ir šiuo metu gavo pilną stipendiją mokyti ir ruošti doktoratą Downstate Medical Center Brooklyn, N. Y., biochemijos srityje.

Ji yra veikli Lietuvos vyčių 41 kuopos narė, priklauso kuopos įvairiomis komisijoms, dainų ansambliui ir tautinių šokių grupei. Ji pasirodė kaip solistė 41-os kuopos 10 metų veiklos minėjime ir kuopos išvykoje Frackville Pa. Taip pat veikia Lietuviško Kryžiaus Komitete ir yra komiteto leidžiamo bulletenio vyriausia redaktorė. Be to, ji yra veikli V. Atsimainymo parapijos narė, išrinkta į tos parapijos tarybą, dalyvauja parapijos chore.

Salia šios lietuviškos veiklos ji eina svarbias pareigas New Yorko apylinkės skautių vadovybėje.

Jonas Sodaitis

Marijona Sodaitytė

Išgelbėkim lietuvišką kryžių Flushing Parke!

Dalyvausime baidžio birželio trėmimų savaitgalyje:

Penktadienį, birželio 13 d., 9 v.v. —

Pradžią naktinės adoracijos V. Atsimainymo parapijoje, 64-14 56 Rd., Maspeth, N.Y. su procesija. 12:00 val. vidurnaktį mišios už lietuvių Sibiro tremtinius ir naktinis budėjimas.

Šeštadienį, birželio 14 d., 7 v.v. —

LIETUVIŠKO KRYŽIAUS VAJAUS BANKETAS — KONSERTAS, šokiai ir kultūrinė paroda. Koncerte dalyvauja: Louise Senken, sopranas; Lietuvos vyčių 41-os kuopos tautinių šokių grupė. Koncerto pradžia 7 v.v., šokių pradžia 9:30 v.v. Lietuvių Piliiečių Klube, 69-61 Grand Ave., Maspeth, N.Y. Auka: \$7.50. Bilietai turi būti užsakomi iš anksto per: Lietuvių Piliiečių Klubą HA 9-9866; Peter Wytenus EV 6-3871; Philip Skabelkis MI 1-1332

Sekmadienį, birželio 15 d., 12:30 p.p. —

Trėmimų minėjimas ir iškilmės prie lietuviško kryžiaus, Meditation Gardens, Flushing Meadow Park, Flushing, N.Y.

Lietuviško Kryžiaus Išlaikymo Komitetas neseniai išsiuntinėjo atsišaukimą visiem New Yorko lietuviams. Atsišaukime buvo paaikškinta lietuviško paminklo — Kryžiaus Flushing Parke padėtis. Be visuomenės paramos šis mūsų brangus paminklas nebus tinkamai išlaikytas, ir tada parko vyriausybė pareikalaus paminklų nuimtį. Į išsiuntinėtą laišką atsiliepė iki šiol labai mažai lietuvių. Komitetas prašo visų dosnių lietuvių, aukojančių kitieji tikslams, paaukoti nors mažą dalelę ir šiam mūsų tautiniam reikalui. Čekius prašome siųsti: Mr. V. Padvarietis, 87-40 127 St., Richmond Hill, N. Y. 11418. Be to, primename, kad birželio liūdnujų dienų minėjimas įvyks sekmadienį, birželio 15 d. 12:30-1:30 v. prie lietuviško Kryžiaus Flushing parke. Šeštadienį, birželio 14, 7 v.v. Liet. Piliiečių klube, 69-61 Grand Ave., Maspeth, N. Y. įvyks koncertas ir vakariene. Jos tikslas — sutelkti lėšų kryžiaus išlaikymui. Įėjimo auka 7.50 dol. Bilietus galima gauti pas: Lith. Citizens Club — HA 9-9866; Peter Wytenus — EV 6-3871; Philip Skabelkis — MI 1-1332.

Gen. Stasys Dirmantas, iš Chicago, dalyvaus Liet. Tautinės Sąjungos seime New York, laikėsi Darbininko redakcijoje.

Minint birželio išvežimus, Sidney Leviss, New Yorko Borough of Queens prezidentas, birželio 3 išleido specialią proklamaciją, paminėdamas Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupaciją, komunistinį režimą bei išvežimus. Birželio 15 skiriama ypatinga prisiminimo diena.

Kristina-Eglė Jauniškytė ir Valdas Duoba iš Detroito susituokė gegužės 31 Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioje.

Aprėišimo parapijos žinios

Sutvirtinimo sakramentas teikiamas birželio 8, sekmadienį, 4 val. popiet. Aprėišimo bažnyčioje.

Parapijos metinis išvažiavimas — piknikas bus Darbo dienos savaitgalį, rugpjūčio 31.

Gegužės mėnesį palaidota iš Aprėišimo bažnyčios: Elena Kučinskienė, Antanina Andriušienė, Pranas Palubinskas (Paulin), Liudas Keines, Elzbieta Petronienė, Kęstutis Kūdža, Antanas Bendorius, Kostas Večerskis, P. Radvinauskienė.

Sesuo Mary Diana Staselytė, mokyklos vedėja, iškilama iš parapijos mokyklos. Tai buvo paskutinė mokytoja lietuvių.

Kun. A. Račkauskas šiemet švenčia 35 metų kunigystės sukaktį. Tokią pat sukaktį švenčia ir kiti Telsių kunigų seminarijos auklėtiniai: kun. P. Patlaba, kun. K. Petrauskas, kun. J. Razutis, kun. St. Santaras. Visi jie gyvena Amerikoje.

Vargoninkas Algirdas Kačanauskas dar serga ir gydosi ligoninėje dr. Petrausko priežiūroje.

W. Sidas-Sidzikauskas ir jo žmona susilaukė pirmgimio sūnaus.

A.R.

Maironio liuanistinės mokyklos tėvų komitetas: iš k. į d. Vytautas Kulpa, Irena Diėpinigaitienė, Rima Gudaitienė — pirm., Mirga Sulaitienė ir Antanas Bobelis. Nuotr. P. Bivalnio

MAIRONIO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Maironio liuanistinėje mokykloje mokslo metai užbaigiami birželio 7, šį šeštadienį.

1968-9 m. mokyklą baigė 10 mokinių:

Ligija Birutyte, Rūta Gerulaitytė, Romas Katinas, Giedrė Kregždytė, Vytautas Navickas,

Algis Ošlapis, Vydas Snieška, Audrė Staknytė, Edvardas Ušelis ir Šarūnas Zikaras.

Mokykloje dėstė šie mokytojai: kun. J. Pakalniškis (V-VIII sk. tikyba), kun. A. Račkauskas (I-IV sk. tikyba), kun. V. Budreckas (giedojimas), O. Balčiūnienė (IV sk.), J. Gintautas

(VI sk.), J. Kregždienė (VII sk.), J. Matulaitienė (taut. šokiai), E. Ošlapienė (III sk.), R. Ruzgaitė (II sk.), E. Ruzgienė (I sk. ir geografija), A. Samušis (VIII sk.), K. Šventoraitienė (V sk.), E. Urbelienė (vaikų darželis) ir A. Kregždytė (asistentė vaikų darželiui).

Pagelebėjo vaikų darželyje studentės: J. Balsytė, R. Čepulytė, R. Navickaitė ir J. Strazdytė.

Ilgiausiai mokykloje dirbė (19 metų): kun. J. Pakalniškis ir J. Matulaitienė.

Kaip visada, daug darbo įdėda, laiko paaukoja mokyklai tėvų komitetas. Paskutiniame tėvų komitete dirbo: R. Gudaitienė (pirm.), inž. A. Bobelis (vicepirm.) M. Sulaitienė (sekr.), V. Kulpa (ižd.) ir Ir. Diėpinigaitienė (narė).

Apie Aldonos Kepalaitės koncertą

Pianistės Aldonos Kepalaitės koncertas buvo gegužės 24 Town Hall salėje Manhattane. Koncertą rengė Norman Seaman menedžeris. Koncertas prasidėjo 5:30 v. popiet., sutraukė žmonių apie 3-4 šimtus. Lietuvių gal buvo mažuma. Tai rodo, kad pianistė Aldona Kepalaitė yra žinoma amerikiečių tarpe, ten turi savo draugų bei rėmėjų. Koncertą palankiai įvertino New York Times pirmadienio laidoje. Muzikos kritikas Allen Hughes pažymėjo jos energingą skambinimą, jos jautrumą ir nuotaiką bei spalvingumą.

Kepalaitė skambino šiuos kūrinius: Brahms'o Capriccio in F Sharp Minor, Opus 76, No. 1, Intermezzo in B Flat Major, Opus 76, No. 4, Capricio in D Minor, Opus 116, No. 1, Mozarto Sonata in C Major, K. 330, Chopino — Sonata in B Flat Minor, Opus 35, Debussy pirmąją knygą: preliudų ir Tocata.

Parduodama graži vieta tarp medžių apaugusių kalnų, 9 mylios nuo Ellenville miestelio. Namas aštuonių kambarių, pilnai apstatytas baldais. Klėtis, garažas, sodas ir 9 akrai žemės — miško. Dėl mirties šeimoje parduodama pigia kaina. Savininkai pageidautų, kad nuosavybė tektų lietuviams. Teirautis: John Shaw (Šiaučiuonas), Box 126-K RDI, Ellenville, N. Y. Telefonas (914) 647-7377.

Visokiom progom, vietos ir užsienio geriausių firmų rašomosios mašinėlės nuo mažiausios iki standard 92 ž., lietuvių raidynų, taip pat Radio, TV ir biznio mašinos. Reikalaukite katalogėlių iš: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731 arba tel.: (516) 757-0055.

Highland Parko rajone parduodamas atskiras 2 šeimų namas geriausia stovy, sklypas 60x100, modernūs butai, pilnai užbaigta palėpė, dviem automobiliams garažas su elektrinėm durim. Kaina 38,000 dol. Skambinti vakarais po 6 val. darbo dienomis tel. TA 7-8522.

Reikalingi: darbininkas pakrovimui ir vairuotojas sunkvežimui. Darbininkas, kuris galėtų pakrauti daiktus, ir vairuotojas išvežioti. Pastovus darbas Ozone Park, N. Y. Geras atlyginimas. Informacijai tel. vakarais o 5 v. VI 7-9481.

Kas norėtų skambinti Darbininko prašomas skambinti:
Glenmore 2-2923

Inž. V. Dilis

Pagerbtas inž. V. Dilis

JAV LB New Jersey apygardos atstovų suvažiavime balandžio 28 inžinierius **Vladas Dilis pakeltas į garbės pirmininkus.**

Gi gegužės 4 tokiame pat Lietuvių Bendruomenės atstovų suvažiavime buvo atžymėtas užtarnautas garbės pažymėjimu. Tą garbės pažymėjimą įteikė K. Jankūnas, N. J. apygardos pirmininkas. Taip pat pasakė ir sveikinimo kalbą, kodėl atžymimas inž. V. Dilis. Susirinkę negailėjo plojimų ir sveikinimų. Tą pažymėjimą meniškai sutvarkė patersoniškis V. Gruzdas.

Inž. V. Dilis yra daug dirbęs Lietuvių Bendruomenėje. Ejo visokias pareigas, kai ji buvo organizuojama Amerikoje, dalyvavo komitete, kuris rengė pirmąjį PLB seimą New York. Daug prisidėjo, kad Lietuvių B. menė būtų suorganizuota New Jersey valstybėje, pats kvietė susirinkimus, pats vadovavo valdybos darbui, buvo ilgamečiu apygardos pirmininku. Taip pat aukomis jis rėmė visus lietuviškus reikalus. Tad dabartinė LB New Jersey valdyba, įvertindama nuopelnus, pakėlė jį garbės pirmininku. (a)

NAUJOS PLOKSTELĖS

Lauksiu tavęs. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys. Pasaka, Nemunėli, Nemunėli, Medžioklės daina, Ar žinai, Lauksiu tavęs, Vėjas, Barkarolė, Susitikimas, Eikš, drauguži, Kada meilė aplanko, Senoje pilyje, Džigūnas. Išpildo sol. E. Ivanauskas, S. Laurinaitytė, Herta Kaniauskaitė, L. Ablėnaitė, E. Saulevičiūtė, Romanas Marižius, orkestrui palydint. Išleido Montrealio liet. radio valandos vedėjas L. Stankevičius. Kaina 5 dol.

Sol. Antanas Pavasaris, tenoras. Dainų ir arijų recitalis. Šauksmas, Nemunėlis, Tušti paliktieji namai, Ten mano tėvyne, Lietuvos laukai, Tykiai, tykiai, Dainos, muzika ir gėlės. Arijos iš operų: Eugenijus Onieginas — Čaikovskio, L'Arlesiana — Cilea, Pajacai — Leoncavallo, Meilės elektras — Donizetti, Tosca — Puccini. Perlu ieškotojai — G. Bizet. Žydė — Halvey. Kaina 5 dol.

Graži ir vertinga dovana. Vyriški šveicariški HY MOSER 18 karatų aukso, 25 akmenų, automatiški, su kalendorium, incabloc laikrodžiai, naujausios gamybos ir mados, parduodami labai žemomis kainomis su garantija. Dėl katalogų ir informacijų rašyti: S. V. Staras — Importer, 23 Mendon St., Worcester, Mass. 01604.

Richmond Hill sekcijoje parduodamas vienos šeimos namas prie parko, gero susisiekimo ir prie parapijos mokyklos. Parduodama dėl persikėlimo gyventi į kitą vietą. Teirautis tel. VI 6-0977.

A. Strindbergas ir K. Saja Bostone

Bostono Lietuvių Dramos Sambūris Liet. Piliiečių draugijos salėje gegužės 11 suvaidino A. J. Strindbergo "Stipresniąją" ir K. Sajos "Maniaką". "Stipresnioji" — vieno veiksmo dialogas — pavydo, meilės ir neapykantos išsiliejimas. Ponia X, Švedijos teatro sluoksnų dama, dominuojama artistės Panelės Y, pergyvena įvairias žmogaus su žmogumi santykių fazes — draugystės, meilės, pavydo, neapykantos, visą laiką stengdamosi išlaikyti savo vyrą, kurį pavergė Panelė Y. Ji pavergė kerinčiai apvaldyta, lyg marmuro statulos, laikysena. Dvikova eina skirtingais ginklais. Ponia X (R. Ausiejūtė), didelio grožio ir elegancijos moteris, kaip plaštakė viliojama žvakės liepsnos, negali ištrūkti iš Panelės Y (B. Vaičiūrgytės) orbitos. Išieškota žodžio intonacija, ryškiu gestu R. Ausiejūtė perdavė aukštojo pasaulio damos tragediją. Jos partnerė, be žodžių vaidinanti moters-sfinkso ir kerinčios gyvatės junginį, santūriu gestu, rafinuota mina apvaldo ir dvasiškai sulaužo impulsyvesnę savo partnerę — priešą. Dviejų neabejotino talento jaunų artistėlių dvasinė dvikova rodė gilią įžvalgą ir tam tikro pasaulio moters sielą.

K. Sajos 1 veiksmo tragikomedija "Maniakas" — visai kitas pasaulis. Ten buvo liberalinės rafinuotos aukštosios visuomenės, be jokio žmogiškojo idealo, dekadansas. Čia nežinomo maniako grėsmė pavergusi visų sielas, sunaikinusi žmogiškuosius santykius. Čia visi dreba, kad maniako valdomas traukinys rieda į prarają, vieni kitus šnipinėja, gauda, įkalina. **Mašinistas** savo sugriauto gyvenimo skausmą skandina degtinėje. Visą jo širdies gėlą, su nuvilto žmogaus aistringų įtarumų neprastai giliai išgyvena J. Jašinskas. Tai vienas iš jo geriausių vaidmenų. Čia ir **Gydytojas** tik kazanovišku gydymo amatininku virstęs, B. Mikonio įtikinamai pavaizduotas. Toliau — **Artistas** (A. Jonuška), labiausiai saugęs savo galvą ant pečių, kuris vaidina

kaip įsakyta ir kas įsakyta, be įsitikinimų ir nervų, priartėjusi prie cirko, bet vaizdą figūra. **Pareigūnas** (J. Valiukonis) — automatas, tik įsakymus tematas, grėsmingai pareiginas. **Aktyvistė** (B. Vaičiūrgytė) atidavusi savo "darbui" skurdžią sielą, bet per akis gaudanti valandėlės progas. **Vadininkas** natūraliai laikas savo pareiga kiekvieną originaliai galvojančią pranešti kam reikia. Mažas, bet ryškiai E. Mickūno sukurtas vaidmuo. Ir **Profesorius**, kurio gilių minčių niekas nesupras ir dėl to persekioja. (Kaip scenoje paūgėjo N. Lingertaitis!). Pinasi kreatūra **Sungaudis**, dar jaunas, o jau moka "premiijas" gaudyti (naujas veidas scenoje — G. Gavelis). Gyvai įsijungė "grubaus sutausmo", moderni "Madam" (I. Žukauskienė) ir gyva **Keleivė** (B. Adomavičiūtė), atlikusi ir "Stipresnioji" **Kavinės Patarnautojos** vaidmenį).

Trumpalaikės, uždaros greitojo traukinio bendruomenės, įpuolusios į paniką, vaizdas gyvas, mostais užbrėžtas autariaus, o režisierės Aleksandros Gustaitienės įvykdytas tvirtai, su profesionalia nuovoka ir išradingai. Tai didelis darbas išgyvendinti tokioje situacijoje atsidūrusių žmonių sielas, pakylėti gabų pasivientelių artistų pastangas ir suldyti į tvirtą spektaklį, kuris taip įtemptai laikė mūsų dėmesį. Daug padėta darbo viso spektaklio organizatoriaus A. Gustaičio.

Atskirai išskirtinos dailininko V. Vizgirdos dekoracijos — tokios būdoviškos ir būdingos. Gražiai talkino St. Santvaras, nugrimuodamas, o R. Šležas apšviestas ir paryškintas gresiančią katastrofą garsais.

Bostono Dramos Sambūris gyvas! Daug pagrindo laukti, kad mus nudžiugins ku nors iš B. Sruogos, V. Krėvės ar A. Landsbergio... Stipri režisierė, entuziastiški ir gabūs aktoriai, o žiurovai — šilti ir dėkingi. (Kurgi dingo K. Barūnas, Z. Zankaitė ir G. Margaitis?). **Svečias**